

Gmina Tyczyn

Nr 5(587)
27.05 – 23.06.2018 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

W numerze:

- relacje z uroczystości z okazji uchwalenia
Konstytucji 3 Maja
- jubileusz 70-lecia działalności MiGBP w Tyczynie
- o nowym sprzęcie dla OSP w Kielnarowej
- informacje ze szkół i instytucji
- 650 lat Tyczyna na sportowo

Montaż słowno-muzyczny z okazji 227. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja w wykonaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Hermanowej, sala widowiskowa M-GOK w Tyczynie. Fot. M-GOK

Gminne uroczystości z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja

Msza św. w intencji Ojczyzny odprawiona w kościele parafialnym w Tyczynie

Uczestnicy uroczystości przed Pomnikiem Czynu Patriotycznego

Montaż słowno-muzyczny w wykonaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Hermanowej

Przedstawiciele władz samorządowych składają wieniec przed tablicą upamiętniającą powstanie majowej Konstytucji

W części artystycznej gminnych uroczystości wystąpili uczniowie z SP w Hermanowej

Jubileusz 70-lecia działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie

Dyrektor MiGMBP w Tyczynie Alicja Kustra przedstawia swoich pracowników

Gratulacje i życzenia przekazują: dyrektor WiMBP w Rzeszowie Barbara Chmura (fot. u góry) i przedstawicielka Starostwa Powiatowego Joanna Nieroda

Życzenia i gratulacje od władz samorządowych Gminy Tyczyn (fot. z lewej) oraz przedstawicieli bibliotek publicznych z powiatu rzeszowskiego (fot. z prawej)

RADA MIEJSKA UCHWAŁIŁA

20 kwietnia br. odbyła się XLIX sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni wysłuchali:

- ▶ sprawozdania Inspektor UM **Krystyny Knutel** z realizacji „Programu współpracy Gminy Tyczyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” za rok 2017;
- ▶ kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej **Barbary Lew**, która oceniła zasoby pomocy społecznej za 2017 rok dla gminy Tyczyn.

Radni podjęli również uchwały w sprawach:

▶ **Wyrażenia zgody na zniesienie współwłasności.** Działki ewidencyjne nr 1248/4 o pow. 0,8838 ha, 1248/5 o pow. 0,0158 ha, 1248/6 o pow. 0,9227 ha położone w Borku Starym stanowią współwłasność Gminy Tyczyn i osoby fizycznej po 1/2 części. W celu lepszego zagospodarowania i możliwości rozporządzenia swoim udziałem konieczne jest zniesienie współwłasności.

▶ **Uchwalenia IX zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn.** Podstawą sporządzenia IX zmiany tego Studium była uchwała Nr XXII.146.16 Rady Miejskiej w Tyczynie z dn. 22.04.2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia IX zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn. Celem niniejszej zmiany uchwały jest uwzględnienie wniosku indywidualnego wnioskodawcy, dotyczącego wyznaczenia terenów przeznaczonych na rozwój budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne na dotychczasowej części strefy rolno-osadniczej.

▶ **Zmiany uchwały Nr XLVII.339.18 Rady Miejskiej w Tyczynie** z dn. 23.02 br. dotyczącej udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Podkarpackiemu. W uchwale o udzieleniu pomocy rzeczowej Województwu

Podkarpackiemu tytuł projektu brzmiał: „Przebudowa drogi”. W związku z poszerzeniem pasa drogowego i wejściem w działki zmienił się tytuł projektu na „Rozbudowa drogi”.

▶ **Zmiany uchwały Nr XLVII.341.18 Rady Miejskiej w Tyczynie** z dn. 23.02 br. Wydane warunki na przebudowę drogi wojewódzkiej Nr 878 Rzeszów – Dylagówka wraz z budową chodnika w Kielnarowej i Borku Starym obejmowały zakres robót w pasie drogowym. W związku z tym tytuł projektu określał zadanie jako „Przebudowa drogi”. Podczas opracowywania projektu i po uzgodnieniach w PZDW w Rzeszowie zakres robót objął poszerzenie drogi i wejście w teren na odcinku czterech działek. W związku z czym zmienił się tytuł projektu w Kielnarowej z „Przebudowa drogi” na „Rozbudowa drogi”.

▶ **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2018 r.**

▶ **Podziału gminy Tyczyn na stałe obwody głosowania, ustalenie ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.**

Uchwała nie przewiduje zmian w podziale gminy na stałe obwody głosowania, przewiduje natomiast przeniesienie siedziby obwodowej komisji wyborczej w Matysówce ze Szkoły Podstawowej do Domu Ludowego, gdzie po remoncie są zdecydowanie lepsze warunki lokalowe. Uchwała została pozytywnie zaopiniowana przez Komisarza Wyborczego w Rzeszowie.

Tekst: **Joanna Dłurzej-Włoch**

Nowy sprzęt dla OSP w Kielnarowej

Informujemy, że Gmina Tyczyn otrzymała dofinansowanie z **Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym** oraz **Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości** na zakup wyposażenia i urządzeń ratownictwa niezbędnych do udzielenia pomocy poszkodowanym bezpośrednio na miejscu popełnienia przestępstwa w zakresie wypadków komunikacyjnych, tj. defibrylatorów, toreb ratowniczych i innego sprzętu, z wyłączeniem pojazdów dla ochotniczych straży pożarnych. Wysokość uzyskanej dotacji to **53 700,57 zł**, zaś wkład własny do projektu to tylko **542,43 zł**. W ramach dofinansowania zakupiony został zestaw narzędzi hydraulicznych dla **Ochotniczej Straży Pożarnej w Kielnarowej**.

Realizacja zadania pozytywnie wpłynie na wzrost poziomu bezpieczeństwa, głównie w zakresie wypadków komunikacyjnych. Umożliwi maksymalne skrócenie czasu dotarcia do osoby poszkodowanej, tym samym poprawiając skuteczność niesienia profesjonalnej pomocy pokrzywdzonym. Sprzęt zakupiony strażakom będzie służył wszystkim.

Projekt współfinansowany jest ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

tekst: **Edyta Ciura-Szetela**
- pracownik UM Tyczyn

DYŻURY

Burmistrz Tyczyna Janusz Skotnicki przyjmuje mieszkańców gminy i interesantów **w każdy poniedziałek w godz. 8.00-15.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie.

***

Dyżur **Przewodniczącego Rady Miejskiej Adama Skowrońskiego** odbywa się w każdą **1. i 3. środę m-ca w godz. 9.00 - 11.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 27 (I piętro).

***

Radna i sołtys wsi Hermanowa **Genowefa Szawara** przyjmuje strony w każdy poniedziałek w godz. 16.00-17.00. Tel. 533-136-773, (17) 22-91-826.

***

Najbliższy dyżur radnych **Jadwigi Czarnik** i **Eweliny Malak** odbędzie się **07.06 br.** (czwartek) w godz. 18.00-19.00 w **Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej** (w biurze sołtysa).

Przystrojony w biało-czerwone flagi Tyczyn świętował 3 Maja

W bieżącym roku gminne obchody **227. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja** rozpoczęła uroczysta msza św. odprawiona w intencji Ojczyzny w kościele parafialnym pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Tyczynie. Przewodniczył jej **ks. proboszcz Marian Czenzek**, a kazanie wygłosił **ks. Piotr Sala**. W eucharystii udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych, z burmistrzem **Januszem Skotnickim** i przewodniczącym Rady Miejskiej **Adamem Skowrońskim** na czele, dyrektorzy placówek oświatowych, stowarzyszeń, Orleńta ze Szkoły Podstawowej w Tyczynie, przedstawiciele instytucji kultury oraz mieszkańcy gminy Tyczyn. W tak ważnym dniu nie zabrakło pocztów sztandarowych: Gminy Tyczyn, jednostek ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy i placówek oświatowych, a także naszej orkiestry dętej. Po eucharystii wszyscy udali się pod pomnik **Czynu Patriotycznego**, gdzie delegacje złożyły kwiaty i wieńce. Następnie uczestnicy pochodu przemaszerowali ulicami Tyczyna pod Urząd Miejski, aby także tam, przy tablicy upamiętniającej powstanie Konstytucji 3 Maja, złożyć kwiaty.

Druga część uroczystości odbyła się w sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie. Zapraszali na nią organizatorzy, a także uczniowie ze **Szkoły Podstawowej w Hermanowej**, wręczając uczestnikom uroczystości własnoręcznie wykonane biało-czerwone kokardy. Ta część, jak każdego roku, rozpoczęła się od odśpiewania Mazurka Dąbrowskiego. Po hymnie głos zabrał burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**. W swoim krótkim wystąpieniu przypomniał on historię powstania Konstytucji 3 Maja, jej główne cele i założenia. Ostatnim punktem programu był występ uczniów z SP w Hermanowej,

przygotowany pod czujnym okiem nauczycieli: **Renaty Okoń** (reżyseria, scenariusz), **Alicji Mróz** (scenografia, chór), **Marty Rzućek** (taniec) oraz **Ewy Pac-Majkut**.

Na część artystyczną, którą zatytułowano „3. Maja 1791 r.”, złożył się montaż słowno-muzyczny, inscenizacja, były też piękne tańce (i narodowe, i symboliczne), muzyka skrzypiec i śpiew. Inscenizacja przeniosła widzów do Warszawy z końca XVIII w., a dokładnie do karczmy, w której zwolennicy reform szukali sposobów ratowania Ojczyzny. Dzięki młodym artystom mogliśmy poczuć atmosferę Sejmu Czteroletniego, gdzie patriotyzm części posłów mieszał się z pychą, głupotą i pieniactwem innej grupy - tej, która nie chciała zmian. Słowa, taniec, śpiew, muzyka w tym dniu wybrzmiały pięknie, tym bardziej, że widownia wypełniona była do ostatniego miejsca.

Coraz więcej nas na uroczystościach patriotycznych, to bardzo cieszy. Coraz więcej też biało-czerwonych flag nie tylko tych oficjalnych, na masztach, ale także tych w domach prywatnych - wywieszanych, żeby dać wyraz osobistego poszanowania dla historii naszej Ojczyzny.

Tekst: **Alicja Kustra**

Podziękowanie

Składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które przyczyniły się do zorganizowania uroczystości z okazji uchwalenia Konstytucji 3. Maja, a w szczególności: Ks. Proboszczowi **Marianowi Czenczkowi**, Dyrektor **Elżbiecie Rożek**, Nauczycielom i Uczniom SP w Hermanowej, Dyrektor **Zofii Mats** i Pracownikom M-GOK w Tyczynie.

Janusz Skotnicki - Burmistrz Tyczyna

Odnaleziona Terra Felix - Ziemia Szczęśliwa

Słowami tej pięknej pieśni **Jacka Kaczmarskiego** rozpoczęła się uroczysta akademie, związana z 227. rocznicą uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Podczas przedstawienia uczniowie **Szkoły Podstawowej z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie** mieli okazję do tego, aby zastanowić się nad jedną z najważniejszych wartości, jaką jest patriotyzm. Zgromadzeni mogli zobaczyć i usłyszeć, jak dzisiejsza młodzież odbiera Konstytucję.

Od chwili uchwalenia Konstytucja stała się symbolem dążeń

*Dróg, by tam trafić - nic nie ułatwia
W przestrzeniach burz i w czasów kipieli,
Ale istnieje przecież Sarmatia,
Istnieje gdzieś Terra Felix.*

do odzyskania niepodległości i suwerenności Rzeczypospolitej. Stała się dla następnych pokoleń Polaków powodem dumy, a pamięć o niej pomogła narodowi polskiemu przetrwać **123 lata rozbiorów**. Obecnie Konstytucja 3 Maja traktowana jest przez Polaków jako jedno z najbardziej przełomowych wydarzeń historycznych w dziejach naszej ojczyzny.

Program artystyczny przygotowany przez uczniów klas siódmych i drugich gimnazjum pod kierunkiem pań: **Doroty Daż-Doleckiej**, **Sylwii Skiby** i **Agnieszki Szopy** opierał się na wypowiedziach uczniów, którzy dyskutowali nad jego współczesną formą. Odczytując tekst Konstytucji na nowo, szukali odpowiedzi na pytania: Co to znaczy, że jestem patriotą? Czego nie lubię

w Polsce i Polakach? Jaką wizję Ojczyzny przedstawia tekst Ustawy Rządowej i czy jesteśmy w stanie jej sprostać, czyniąc nasz kraj prawdziwą *terra felix* (ziemią szczęśliwą)?

Aktorom towarzyszył szkolny chór pod kierunkiem **Diany Hałoń**, który pięknymi, patriotycznymi pieśniami uświetnił całą uroczystość. Dekoracja została przygotowana przez **Renatę Rzepkę**.

*Ta Terra Felix, Sarmatia warta
Wiecznych podróży, pióra i lutni...*

Tekst: **Dorota Daż-Dolecka**
- nauczyciel j. polskiego

Sukcesy młodych strażaków

W czwartek 26.04 br. budynek Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie był miejscem zmagania w ramach powiatowego etapu Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodość Zapobiega Pożarom”. Gminę Tyczyn reprezentowało czterech uczestników: **Maksymilian i Jakub Malak** (OSP Hermanowa) oraz **Szymon Pitera i Mikołaj Tereszkiwicz** (OSP Kielnarowa).

Turniej rozgrywano w trzech grupach wiekowych. Pracami turnieju kierował prezes powiatowy ZOSP RP druha **Jan Kucaj**, wspierał go z-ca komendanta miejskiego PSP bryg. **Kazimierz Witek**. Po etapie pisemnym najlepsza trójka z każdej grupy wiekowej przechodziła do etapu ustnego.

Reprezentanci gminy Tyczyn pokazali się z bardzo dobrej strony. **Jakub Malak** zajął drugie miejsce w grupie szkół ponadgimnazjalnych, uzyskując tytuł wicemistrza powiatu. Na trzecim miejscu, w kategorii szkół podstawowych, uplasował się **Szymon Pitera**. Czwarte miejsce w grupie gimnazjalistów uzyskał **Maksymilian Malak**, powtarzając tym samym wynik sprzed dwóch lat.

Dziękujemy młodym strażakom za reprezentowanie naszej gminy na szczeblu powiatu oraz gratulujemy osiągnięcia tak dobrych wyników. Zachęcamy wszystkich do wzięcia udziału w kolejnych edycjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej, którego celem jest m.in. popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży znajomości przepisów przeciwpożarowych, zasad postępowania na wypadek pożaru, praktycznych umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym czy wiedzy na temat techniki pożarniczej.

tekst: **Sławomir Wojtowicz**
- sekretarz OSP Hermanowa

Pani Annie Bocek

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MĘŻA

składa: **Parafialny Zespół Caritas
w Tyczynie**

Pani Grażynie Borowiec

wyrazy szczerego żalu
z powodu śmierci

MĘŻA

składają: **Sołtys i Rada Sołecka
w Hermanowej**

Biblioteka Publiczna oraz Centrum Dziedzictwa w Tyczynie zapraszają:

► na **wystawę archiwalnych fotografii Zdzisława Baniaka** (wystawę można oglądać od **28.05 do 31.07 br.** w godz. pracy biblioteki)

► do udziału w **konkursie fotograficznym** pt. „Tyczyn. Portret miasta” (więcej informacji na plakatach oraz na stronie: www.tyczyn-biblioteka.pl)

APEL DO MIESZKAŃCÓW

W kwietniu br. do redakcji GT dotarł e-mail ze Staków Zjednoczonych z prośbą o publikację następującej treści:

Zwracamy się z prośbą do Czytelników GT o pomoc w odnalezieniu rodziny Zofii Matuli.

Pani Zofia jako małe dziecko została znaleziona w 1942 r. na stacji pociągowej gdzieś w Rosji, wołała mamę: „matula, matula”, dlatego dano jej na nazwisko Matula. Jej przypuszczalna data urodzenia to 1939 rok. Dziecko trafiło do sierocińca w Askabad, ale ze względu na zły stan zdrowia Zosia została wysłana do szpitala wojskowego w Askabad. Po wyjściu ze szpitala trafiła do sierocińca prowadzonego przez zakonnice w Iranie. We wrześniu 1944 r. wraz z 732 polskimi dziećmi wysłano ją do obozu polskiego w Nowej Zelandii.

Wiadomo, że polskie rodziny na Kresach były przesiedlane z miejsca na miejsce i w czasie podróży dzieci często mogły się zagubić, dlatego jest prawdopodobne, że pani Zofia nie była sierotą i być może jej rodzice wrócili do Polski.

Pani Zofia zmarła w 1994 roku. Jej dzieci próbują odnaleźć rodzinę i dowiedzieć się, skąd pochodzą, dlatego podały się testowi genetycznemu. Wyniki testu wskazują pokrewieństwo z rodzinami o nazwisku: Paszkiewicz, Borowiec, Prędko, Baran (te rodziny miały przodków w Budziwoju) i Krztoń (przodkowie z Tyczyna). Pokrewieństwo jest jednak tak dalekie, że nie mówi wiele.

Mimo to mamy nadzieję, że może wśród czytelników GT znajdzie się osoba, która będzie mogła pomóc w odnalezieniu rodziny pani Zofii.

Osoby, które mogą pomóc w odnalezieniu rodziny pani Zofii, prosimy o kontakt redakcją GT.

Zofia Matula
jako dziecko

Paniom: **Marcie Czekaj i Monice Skowron**

wyrazy współczucia i żalu z powodu śmierci

TATY

składają: **Dyrekcja, Rada Pedagogiczna, pracownicy oraz uczniowie Szkoły Podstawowej z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie**

Tydzień Ekologii w Szkole Podstawowej w Tyczynie

W ramach obchodów tegorocznego **Tygodnia Ekologii** zorganizowaliśmy w naszej szkole cykl ekologicznych imprez pod hasłem „**End Plastic Pollution**”. Takie właśnie było główne przesłanie tegorocznego **Światowego Dnia Ziemi**, którego obchody mają na celu uświadomienie problemów związanych ze zmianami klimatu, przeludnieniem, wymieraniem gatunków czy brakiem wody w wielu częściach świata. Promowane są działania na rzecz walki z zanieczyszczeniem środowiska i edukowanie ludzi na całym świecie, jak wielki problem stanowi zanieczyszczenie środowiska odpadami zrobionymi z tworzyw sztucznych. W naszej szkole podejmujemy się takiej edukacji, a głównym jej celem jest ciągłe przekonywanie i zachęcanie najmłodszych, starszych oraz dorosłych do zdrowego i ekologicznego stylu życia i pokazanie, że nie jest to ani kosztowne, ani trudne.

W Tygodniu Ekologicznym w dniach 23-27.04 br. nasi najmłodszy uczniowie popisali się w konkursach znajomością języka angielskiego, przygotowując różnorodne plakaty i hasła ekologiczne, pod czujnym okiem **Katarzyny Klimeckiej**. W poniedziałek 23.04 oddziały 0-3 rywalizowały w „**Recyklingowym turnieju sportowym**”. Dzieci miały do wykonania zadania polegające na właściwym sortowaniu śmieci, mogły wykazać się pomysłowością, precyzją i zwinnością. Próbowaly swoich możliwości również podczas gry w ekologiczne kręgle wykonane z plastikowych butelek. Turniej wygrała klasa 3a pod opieką **Agnieszki Międlar**. W tym samym dniu członkowie koła języka angielskiego Teenchers (opiekun **Monika Drapała**) tworzyli wspólnie obraz przedstawiający jedno z zagadnień konkursowych, tj. „**Ecological Umbrella**”. Uczniowie w swojej pracy wykazali się kreatywnością, oryginalnością formy oraz treści i w pełni wypełnili przesłanie: „Każdy z nas może mieć swój własny wkład w ochronę środowiska - każdy z nas powinien rozłożyć swój mały ekologiczny parasol nad naszą wspólną Matką Ziemią”. We wtorek uczniowie klas 4-6 podczas projekcji filmów poznawali tajemnice przyrody oraz zagrożenia spowodowane działalnością człowieka. Mieli także możliwość dyskusji, przedstawienia własnych opinii i pomysłów. W czwartek mieliśmy najwięcej gości, ponieważ odbył się 3. Gminny Kongres Ekologiczny „**Let's save our planet**”. Honorowe patronaty sprawowali, jak co roku, Burmistrz Tyczyna oraz Stowarzyszenie „EKOSKOP”.

Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Tyczynie, dyrektorzy szkół, nauczyciele i uczniowie (laureaci ekologicznych konkursów).

Przedstawiciele społeczności uczniowskiej ze szkół w gminie brali udział w warsztatach, które prowadziła w przyszkolnym ogródku **Katarzyna Ruszała** (prezes Stowarzyszenia EKOSKOP). Uczniowie poznawali tajniki przyrody w naturze, w przygotowanych materiałach, a także pod lupami mikroskopów. Zaproszonym gościom oraz nauczycielom ciekawie i ekspresyjnie przedstawiał problemy światowego zaśmiecenia **Mirosław Ruszała**, wiceprezes Stowarzyszenia „EKOSKOP”.

Pod okiem wychowawców klas 0-3 oraz nauczycieli plastyki powstawały prace w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Edukacyjnej pod hasłem „**Niewłaściwa ochrona przeciwpożarowa i jej wpływ na środowisko oraz czyste powietrze**”. Najpiękniejsze prace reprezentują naszą szkołę w tych konkursach na szczeblu ogólnopolskim. Przypominaliśmy o szczytnych celach zbiórki surowców wtórnych. **Monika Drapała** i **Joanna Pawlak** podsumowały zbórkę starych telefonów komórkowych w ramach Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „**Zbieraj baterie!**”.

Przez cały tydzień odbywały się różnorodne imprezy ekologiczne, akcje, happeningi, podsumowania. Cieszy nas fakt, że brali w nich udział nie tylko uczniowie, ale również rodzice, dziadkowie, przedstawiciele różnych instytucji. Na podsumowaniu imprezy zostały ogłoszone wyniki gminnych konkursów: ► „**What about tomorrow's children**” - uczniowie mieli za zadanie zapoznać się z treścią piosenki (pod tym samym tytułem) brytyjskiej wokalistki **Maggie Reilly** i stworzyć pracę wykonaną dowolną techniką plastyczną ilustrującą jej treść i przesłanie (w języku polskim i angielskim). Pierwsze miejsce w tym konkursie zajęła **Kornelia Zawadzka** (SP Hermanowa), 2. **Amelia Meksuła** (SP Kielnarowa), 3. **Karolina Budak** (SP Matysówka). W kategorii literackiej tego konkursu zadaniem uczestników było zinterpretowanie treści piosenki w formie luźnej wypowiedzi wraz z głównym przesłaniem tego utworu (w języku polskim i angielskim). Pierwsze miejsce otrzymali: **Łukasz Nosek** (SP Tyczyn) i **Oliwia Perelka** (SP Tyczyn), 2. **Katarzyna Wilk** (SP Matysówka), 3. **Michał Pieprzyk** (SP Hermanowa) i **Roman Martin** (SP Tyczyn).

► „**Ecological umbrella**” to konkurs plastyczno-techniczny, którego celem było promowanie zachowań proekologicznych i recyklingu. Praca plastyczno-techniczna miała mieć formę przestrzenną parasola. Do jego o z d o b y

proponowano wykorzystać materiały naturalne (np. kwiaty, zioła, liście) oraz inne materiały przeznaczone do recyklingu. Jedną z ozdób miało być hasło w języku angielskim obrazujące funkcje, jakie może pełnić parasol ekologiczny. Pierwsze miejsce w tym konkursie przyznano **Klaudii Hadale** (SP Kielnarowa) i **Kamilowi Jamrozowi** (SP Hermanowa), 2. **Patrycji Kotowicz** (SP Hermanowa) i **Idze Czeranowskiej** (SP Tyczyn), 3. **Julii Rabiejewskiej** (SP Tyczyn).

Gratulujemy wszystkim biorącym udział w naszych konkursach! Poziom wiedzy i umiejętności we wszystkich dziedzinach (nie tylko ekologicznej) tak zachwylił jury, że wszystkich uhonorowano dyplomami i nagrodami.

Dzięki zorganizowanym w „Tygodniu Ekologii” imprezom zdobywana przez uczniów wiedza nie była tylko teoretyczna, lecz praktyczna i na pewno bardziej trwała. Duży wysiłek, zapał i pomysłowość włożone w przygotowanie wspólnie zorganizowanych działań na rzecz ochrony środowiska świadczą o dużej naszej wrażliwości ekologicznej, odpowiedzialności za stan środowiska, o potrzebie życia w zgodzie z przyrodą każdego dnia.

Szczególne podziękowanie kieruję do koordynatorów: **Anny Pondo** i **Karoliny Jóźwiak** oraz **Katarzyny** i **Mirosława Ruszałów** (Stowarzyszenie EKO-SKOP), którzy od lat patronują naszym ekologicznym imprezom i przedsięwzięciom.

RECITAL
SKRZYPCOWO - FORTEPIANOWY

28.06.2018 r. (czw)
godz. 18.000

Wystąpią:
Agnieszka Opiola (Polska) - skrzypce
Graeme McNaught (Szkocja) - fortepian

W programie: A. Vivaldi, W.A. Mozart,
F. Chopin, L. Beethoven

Miejsce: Centrum Dziedzictwa Kulturowego
i Informacji Turystycznej w Tyczynie, ul. Grunwaldzka 29

Rozstrzygnięcie Wojewódzkiego Konkursu *A jak ciebie kto zapyta...*

Podkarpacki Kurator Oświaty, Burmistrz Tyczyna oraz Szkoła Podstawowa w Tyczynie byli organizatorami konkursu „A jak ciebie kto zapyta... - ludzie, miejsca, wydarzenia okresu walk o Niepodległą na Podkarpaciu w latach 1914-1922”. Projekt ten został objęty honorowym patronatem poseł na Sejm RP **Haliny Szydełko**, Wojewody Podkarpackiego **Ewy Leniart**, a partnerami byli: IPN, NSZZ „Solidarność” i Muzeum Okręgowe w Rzeszowie.

Konkurs, rozstrzygnięty 14.05 br. w naszej szkole, adresowany był do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na terenie województwa podkarpackiego. Jury, w którego skład weszli przedstawiciele Kuratorium, IPN-u, Muzeum Okręgowego, NSZZ „Solidarność” oraz nauczyciele, stwierdziło, iż do konkursu zgłosiło się 268 uczniów w trzech kategoriach: • **plastyczna**: (projekt znaczka pocztowego związanego z walką o Niepodległą w latach 1914-1922

oraz projekt medalu dla bohatera zmagania o Niepodległość na Podkarpaciu); • **literacka** (sylwetka bohatera/bohaterów walk o Niepodległą na Podkarpaciu oraz plan wycieczki historycznej „Śladami bohaterów walk o Niepodległą na Podkarpaciu w latach 1914-1922” wraz z opisem miejsc pamięci oraz sylwetek uczestników zmagania); • **multimedialna** (prezentacja multimedialna na temat osoby, miejsca lub wydarzenia związanego z walką o Niepodległą na Podkarpaciu w latach 1914-1922).

Lista laureatów została ogłoszona na stronie Kuratorium Oświaty w Rzeszowie oraz na stronie SP w Tyczynie. Uroczyste wręczenie dyplomów i nagród nastąpi 26.05 br. na Ogólnopolskiej Konferencji „Polska jest wolna! – To jest moja matka, ta ziemia” pod patronatem Prezydenta RP **Andrzeja Dudy** w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym Województwa Podkarpackiego „G2A Arena w Jasionce w Tyczynie”. Wszystkim serdecznie gratulujemy i zapraszamy.

teksty: **Zofia Międlar-Mruk** - dyrektor SP w Tyczynie

Grupa teatralna o charakterze ewangelizacyjnym, działająca w ramach **Wspólnoty dla Intronizacji Najśw. Serca Pana Jezusa w Tyczynie**. zaprasza chętnych do zaangażowania się w działalność.

Spotkania odbywają się w każdy **poniedziałek o godz. 19.00**, w salce na Wikarówce przy kościele parafialnym w Tyczynie.

Zaproszenie jest kierowane do **osób dojrzałych (40+)**. Jedynym kryterium uczestnictwa jest **dyspozycyjność czasowa**.

Akademia z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja

W piątek 27.04 br. uczniowie klasy 7 zaprosili całą społeczność szkolną na uroczystą akademię z okazji 227. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Dla naszego narodu było to niezwykle ważne wydarzenie, które odmieniło losy naszego państwa. Tacy ludzie jak **Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic, Ignacy Potocki** czy **Stanisław Małachowski** dostrzegali grożące niebezpieczeństwo całkowitej utraty niepodległości i głosili potrzebę zaprowadzenia zmian, które zaowocowały uchwaleniem 3.05.1791 r. pierwszej w Europie konstytucji.

Przygotowany scenariusz słowno-muzyczny podkreślał wagę tego wydarzenia, a zatańczony przez uczniów polonez był dowodem pielęgnowania naszych tradycji kultury narodowej. Wiele wątków części artystycznej

nawiązywało do setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Serdeczne podziękowania kierujemy pod adresem **Marii Piotrowskiej** za przygotowanie podkładu muzycznego do tej uroczystości.

Dzień Ziemi

Choć nie tylko od święta, ale przez cały rok powinniśmy dbać o środowisko, to 22.04 jest z pewnością najbardziej ekologiczną datą - obchodzimy wtedy święto naszej planety.

Pierwszy (amerykański) dzień ziemi obchodzono 21.03.1970 r. i według ONZ jest to oficjalny **Dzień Ziemi**. Natomiast 22.04.1970 r. odbyła się manifestacja ekologiczna, w której wzięło udział 20 milionów Amerykanów. Aby uczcić ten dzień, obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi wyznaczono na 22 kwietnia. Do Polski Dzień Ziemi trafił dopiero w 1990 r., po upadku komunizmu. Od tej pory co roku jest obchodzony w całej Polsce.

W naszej szkole trzy dni po tym święcie odbył się apel, na którym cała społeczność szkolna pochylała się nad losem Ziemi. Część artystyczną rozpoczęła klasa 3a przedstawieniem pod hasłem „**Ratujmy Matkę Ziemię**”. Młodzi aktorzy zwrócili uwagę na szkody, jakie człowiek wyrządza środowisku. To przez ludzi Ziemia wygląda coraz gorzej i tylko człowiek może odmienić jej los poprzez zmianę swojego postępowania.

Następnie na scenie pojawił się szkolny kabaret „Przyjaciele”, który zaprezentował humorystyczną, ekologiczną scenkę. Dzieci z oddziału przedszkolnego wystąpiły, tańcząc i śpiewając do proekologicznych piosenek, a wychowankowie świetlicy zachwycili nas pokazem mody ekologicznej. Na koniec uczniowie klasy 7 przedstawili taniec drzew.

Detektywi w szkole

W połowie kwietnia sala klasy 3b zamieniła się w biura detektywistyczne. Inspiracją do tego była książka pt. „**Detektyw Pozytywka**” **Grzegorza Kasdepke**. Po omówieniu lektury uczniowie wcielili się w role detektywów.

Każda para dzieci miała za zadanie wymyślić nazwę swojej agencji detektywistycznej i wykonać jej szyld. Następnie każde biuro dostało taką samą zagadkę do rozwiązania, jednocześnie walcząc o tytuł „**najsukuczniejszego biura detektywistycznego**”.

Po rozwiązaniu zagadki wszyscy detektywi szukali w klasie śladów osoby, która była przed lekcjami w sali. Po dokładnym przeszukaniu zostały odnalezione wszystkie ślady.

Gdy detektywi odnaleźli tabletki, plastry na odciski, krople do nosa, recepty itp. nie byli w stu procentach pewni, kto wcześniej odwiedził salę. Dopiero przy użyciu światła ultrafioletowego zobaczyli litery ukryte na receptach

i odczytali hasło. Okazało się, że medykamenty zostawił w klasie aptekarz. Wiele przyjemności sprawiło mi obserwowanie pracy „detektywów”. Myślę, że wszyscy dobrze się bawili.

Ogólnopolski sukces świetliczaków

Wychowankowie świetlicy zdobyli dwa wyróżnienia w ogólnopolskim konkursie na Najpiękniejszą Świąteczną Ozdobę Wielkanocną. Został on zorganizowany przez Sportową SP nr 17 w Sosnowcu. Na konkurs wpłynęło **115 prac ze szkół w całej Polsce**. Po wnikliwej ocenie nadesłanych prac komisja powołana przez organizatora konkursu postanowiła przyznać 5 wyróżnień w kategorii klas 1-3.

Dwie uczennice naszej świetlicy: **Laura Jarosz** (kl. 3a) i **Maja Szpala** (kl. 3b) znalazły się w gronie szczęśliwców, uzyskując wyróżnienia. Pozostałe uczennice, które brały udział w konkursie, otrzymały pamiątkowe dyplomy.

Antysmogowy projekt w SP w Borku Starym

Przez ponad miesiąc uczniowie klasy 3b brali udział w ogólnopolskiej edukacyjnej kampanii społecznej PGNiG „Rodzice i dzieci powietrze bez śmieci”, realizując scenariusze zajęć dotyczące zagrożeń związanych ze smogiem.

Dzieci uczestniczyły w różnych doświadczeniach, obserwacjach i zabawach. Nagrały nawet piosenki, prognozy pogody oraz reklamy radiowe i video związane z problemem smogu. Na bieżąco prezentowaliśmy nasze działania na korytarzu szkolnym w formie plakatów i gazetek.

Został także zorganizowany gminny konkurs plastyczny pt. „Transparent antysmogowy”. Wzięli w nim udział uczniowie ze szkół podstawowych w **Borku Starym, Hermanowej i Matysówce**.

Pierwsze miejsce otrzymał **Nikodem Mazgaj**, drugie **Norbert Maj** (obydwaj SP Matysówka), a trzecie zajęli ex aequo: **Jan Borowiec** (SP Hermanowa) oraz **Maja Tereszkiwicz** (SP Borek Stary). Ponadto komisja konkursowa przyznała dwa wyróżnienia, które otrzymali: **Mateusz Gutkowski** (SP Hermanowa) i **Maja Szpala** (SP Borek Stary). Podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się podczas uroczystego apelu z okazji **Dnia Ziemi**.

Serdecznie gratulujemy nagrodzonym uczniom sukcesu, a wszystkim uczestnikom i ich opiekunom dziękujemy za udział w antysmogowym współzawodnictwie.

Prace konkursowe można było zobaczyć podczas przejazdu ulicami naszej miejscowości oraz na wystawie znajdującej się na dolnym korytarzu szkoły.

W nasze działania antysmogowe zaangażowaliśmy także klasy 2 i 3a.

Przeprowadzone zajęcia i działania zwiększyły wiedzę uczniów na temat smogu, zagrożeń z niego wynikających oraz sposobów walki z nim. Myślę, że przeprowadzone działania przyniosą oczekiwane rezultaty i będziemy oddychać czystszym powietrzem.

teksty i zdjęcia: **Justyna Barańska, Andrzej Zajac, Natalia Sołtys, Anna Filip, Magdalena Kawa-Szpala**

Liceum Ogólnokształcące w Tyczynie

Uczymy w dobrej atmosferze

Jesteśmy blisko Ciebie

Budujemy przyjazne relacje

Zespół Szkół w Tyczynie, ul. Grunwaldzka 25, 36-020 Tyczyn, tel. 17 22 19 362, 17 22 19 221
e-mail: zespol@intertele.pl www.zs-tyczyn.szkoły.itl.pl

Liceum Ogólnokształcące w Tyczynie

zaprasza do klasy policyjnej prowadzonej we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Rzeszowie

Po 3 latach nauki zyskujesz wykształcenie średnie i możesz:

- ✓ zdać maturę i podjąć dowolne studia
- ✓ kontynuować naukę w szkole policealnej i zdobyć wymarzony zawód
- ✓ przystąpić do procedury rekrutacyjnej dla kandydatów do służby w Policji
- ✓ wspominać wspaniałe chwile spędzone wśród fajnych ludzi na ciekawych zajęciach

Zespół Szkół w Tyczynie, ul. Grunwaldzka 25, 36-020 Tyczyn, tel. 17 22 19 362,
e-mail: zespol@intertele.pl www.zs-tyczyn.szkoły.itl.pl

W zabytkowych wnętrzach Pałacu Wodzieckich, w którym mieści się Zespół Szkół – Liceum Ogólnokształcące w Tyczynie, od 13 lat uczy się młodzież, która interesuje się zagadnieniami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego lub chciałaby w przyszłości pracować w służbach mundurowych.

Klasy policyjne w LO w Tyczynie to:

- ✓ 180 godzin zajęć edukacji policyjnej prowadzonych przez policjantów
- ✓ wyjazdy na zajęcia w komendach policji, szkołach policji, sądach, zakładzie karnym, laboratorium kryminalistycznym
- ✓ dodatkowe punkty w procedurze rekrutacji do służby w Policji

Na edukacji policyjnej uczniowie poznają:

- ✓ prawo karna
- ✓ zagadnienia z zakresu kryminalistyki
- ✓ zasady pracy dochodzeniowej i śledczej
- ✓ techniki działania Policji, środki przymusu bezpośredniego
- ✓ techniki samoobrony i sporty walki
- ✓ prawo o ruchu drogowym

Mogą też uczestniczyć w zajęciach z zakresu:

- ✓ ochrony osób i mienia
- ✓ funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości
- ✓ bezpieczeństwa wewnętrznego
- ✓ posługiwania się bronią palną
- ✓ pierwszej pomocy przedmedycznej

Biblioteka w Tyczynie ma już 70 lat - cz.2

Pierwsza czytelnia internetowa zawitała do Tyczyna w roku 2005 dzięki programowi **Ikonk@** (ze środków Ministerstwa Nauki i Informatyzacji). Kolejne powstały w roku 2010 dzięki udziałowi naszej Biblioteki w Programie Rozwoju Bibliotek. W ramach projektu otwarto czytelnie internetowe przy Oddziale dla dzieci oraz na Filiach w Kielnarowej i Hermanowej. Każda z tych placówek otrzymała po dwa komputery z bezpłatnym dostępem do Internetu. W Filii w Borku Starym czytelnia internetowa założona została w tym samym roku z funduszy biblioteki.

Dziś w Bibliotece w Tyczynie można nie tylko wypożyczyć książkę. Nasi użytkownicy przychodzą do nas, by odebrać pocztę elektroniczną, skorzystać z **bezpłatnego Internetu, wydrukować, zeskanować lub skserować dokumenty**. Wszystkie działania odbywają się pod okiem bibliotekarzy, którzy zawsze chętnie służą pomocą. Od roku 2006 Biblioteka ma własną **stronę internetową (www.tyczyn-biblioteka.pl)**, którą administrują i uzupełniają bibliotekarze. To na niej na bieżąco umieszczane są informacje o działalności, a także zapowiedzi imprez bibliotecznych. W roku 2017 zanotowaliśmy ponad 30 tys. odsłon naszej strony. Biblioteka obecna jest na portalu w.bibliotece.pl, prowadzi także fanpage na portalu Facebook (www.facebook.com/bibliotyczyn).

Od roku 2011 Biblioteka w Tyczynie rozpoczęła ścisłą współpracę z czasopismem lokalnym „**Głos Tyczyna**”. Jego redakcja od lipca 2015 r. mieści się w naszej Bibliotece. Tu odbywa się skład, łamanie i korekta tekstów.

Działalność Biblioteki do dzisiaj

MiGBP w Tyczynie to samorządowa instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Tyczyn. Placówka służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelnich oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury, działa w obrębie krajowej sieci bibliotecznej. Strukturę organizacyjną Biblioteki tworzą: Wypożyczalnia dla dorosłych i Oddział dla dzieci w Tyczynie oraz Filie w: Borku Starym, Hermanowej i Kielnarowej.

Wypożyczalnia dla dorosłych i Oddział dla dzieci

Zbiory Wypożyczalni dla dorosłych i Oddziału dla dzieci na koniec roku 2017 liczyły ponad 24 tys. książek, do których Czytelnik ma wolny dostęp. Wszystkie skatalogowane są w formie elektronicznej i dostępne od roku 2006 w katalogu on-line za pomocą naszej strony internetowej (w tym samym roku uruchomiliśmy elektroniczne wypożyczenie książek).

Jaką literaturę oferujemy swoim Czytelnikom? Literaturę piękną, lektury szkolne, książki popularnonaukowe, książeczki dla dzieci i powieści dla młodzieży, poradniki, kryminały, fantastykę i in. Książki zamawiamy głównie u wydawców oraz w księgarniach internetowych. Ważną częścią zbiorów bibliotecznych Wypożyczalni dla dorosłych jest tzw. „**Biblioteczka Wsparcia**” finansowana ze środków **Gminnej Komisji ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi**. Znajdują się tu głównie książki psychologiczne i profilaktyczne, także bajki terapeutyczne i poradniki. Bibliotekarze systematycznie powiększają **zbiory regionalne**, wśród których znajdują się wydawnictwa o gminie Tyczyn i gminach sąsiednich, przewodniki, albumy, egzemplarze „**Głosu Tyczyna**” oraz inne publikacje promujące nasz region.

W roku 2017 do Biblioteki w Tyczynie zapisało się 1 390 czytelników, którzy wypożyczyli ponad 36 tysięcy książek. Biblioteka w Tyczynie w minionym roku zanotowała ponad 20 tysięcy odwiedzin, udzieliła też na miejscu 3 720 informacji.

Filie biblioteczne

W strukturze MiGBP w Tyczynie znajdują się trzy filie biblioteczne w: **Borku Starym, Hermanowej i Kielnarowej**. Na koniec 2017 roku łączny stan ich księgozbiorów to ponad 27 tysięcy książek z wolnym dostępem do półek. Zakupy nowości wydawniczych, podobnie jak w Tyczynie, dokonywane tu są w oparciu o potrzeby czytelników.

Dzień Pluszowego Misia
w Filii Biblioteki w Hermanowej

ków, wśród których najliczniejszą grupę stanowi młodzież ucząca się, emeryci oraz osoby niezatrudnione. W roku 2017 do naszych Filii zapisało się 921 czytelników, którzy wypożyczyli na miejscu i do domu ponad 23 tysiące książek. W tym samym roku zanotowano na Filiach ponad 16 tysięcy odwiedzin. Jaką literaturę oferują nasze Filie swoim czytelnikom? Między innymi kanon literatury pięknej, literaturę dla dzieci i młodzieży, lektury. Każda z Filii od roku 2010 umożliwia swoim czytelnikom bezpłatny dostęp do Internetu. Pracownicy samodzielnie tworzą kata-

Wybrane PROJEKTY realizowane przez MiGBP w Tyczynie

- ▶ „**Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych**” - w ramach tego zadania nasze księgozbiory w latach 2005-2017 wzbogaciły się o książki na łączną kwotę ponad 102 tys. zł (środki Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego).
- ▶ „**Zakup wyposażenia do Saloniku Literackiego i 4 Kącików Malucha**” - projekt dofinansowany w wysokości 30 tys. zł ze środków MKiDN (2013 r).
- ▶ „**Z literaturą i językiem na ty. Kampania edukacyjna promująca czytelnictwo wśród mieszkańców gminy Tyczyn**” - projekt realizowany przez Bibliotekę w 2014 r., dofinansowany ze środków MKiDN w kwocie 10 tys. zł.
- ▶ W latach 2009-2013 MiGBP w Tyczynie uczestniczyła w **Programie Rozwoju Bibliotek**. W ramach programu otrzymaliśmy: sprzęt komputerowy, projektor z ekranem i laptopem, aparaty fotograficzne oraz urządzenia wielofunkcyjne. Dzięki programowi wszyscy bibliotekarze wzięli udział w bezpłatnych szkoleniach specjalistycznych, a przy Bibliotece powstało **Cyfrowe Archiwum Tradycji Lokalnej**, w którym można wyszukiwać fotografie starego Tyczyna i okolic.
- ▶ „**Rozmłówać w tradycji i kulturze**” i „**Biblioteka dla wszystkich**” - projekty realizowane w ramach PRB w pierwszym półroczu 2011 r. Co zyskaliśmy dzięki nim? Wiele starych zdjęć, dzięki którym mamy pełniejszą dokumentację fotograficzną starego Tyczyna i okolicy. W ramach projektów odbyły się wykłady, spotkania z psychologiem, aktorem, plastykiem, etnografem.

log on-line własnych książek, organizują spotkania, konkursy, lekcje biblioteczne, biorą udział w akcjach czytelnicy. Na Filiach proces komputeryzacji zakończony został w roku 2015, dzięki temu także tu wypożyczenia odbywają się w formie elektronicznej.

Pasowanie na czytelnika w Filii Biblioteki w Borku Starym

Spotkanie ze strażakiem w Filii Biblioteki w Kielnarowej

Działalność czytelnicza Biblioteki

► **Tydzień Bibliotek** to ogólnopolska akcja promująca czytelnictwo, biblioteki i bibliotekarzy. Jej organizatorem jest Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Akcja rozpoczyna się 8.05 – w Dniu Bibliotekarza - i kończy 15.05. W akcję tę MiGGBP w Tyczynie włącza się aktywnie od kilku lat. W ramach zajęć, które organizujemy w Tyczynie i w naszych Filiach, odbywają się spotkania autorskie, pasowania na czytelnika, spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia plastyczne, konkursy literackie, kiermasze książek, lekcje biblioteczne.

► **Narodowe Czytanie** to akcja organizowana od roku 2012 z inicjatywy prezydenta RP, która także w Tyczynie znalazła swoich zwolenników. Każdego roku na początku sierpnia Biblioteka w Tyczynie zgłasza swój udział na stronie Prezydenta RP. W kolejnych edycjach swoją pomoc oferowały: władze samorządowe, M-GOK w Tyczynie, Zespół Szkół w Tyczynie, Szkoła Podstawowa w Tyczynie, a wcześniej także tyczyńskie gimnazjum. Do tej pory wspólnie czytaliśmy m.in.: „Pana Tadeusza” **A. Mickiewicza**, „Zemstę” **A. Fredry**, „Trylogię” **H. Sienkiewicza**, a w roku ubiegłym „Wesele” **S. Wyspiańskiego**. Podczas kolejnych edycji Narodowego Czytania zawsze staramy się oddać ducha epoki czytanego dzieła (dzięki odpowiedniej scenografii i rekwizytom), jednak najważniejsze są piękne interpretacje wybranych tekstów.

► **Inne akcje czytelniczne:** *Cała Polska Czyta Dzieciom*, *Od czwartego roku, bez książeczki ani kroku*, *Urodziny Kubusia Puchatka*, *Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom*, *Podziel się książką*, *Dzień postaci z Bajek* to ko-

Narodowe Czytanie „Trylogii” H. Sienkiewicza, 2014 r.

lejne akcje czytelniczne, w których od wielu lat czynnie uczestniczy tyczyńska Biblioteka wraz ze swoimi filiami. Dlaczego bierzemy w nich udział? Bo zarówno Biblioteka jak i nasi sojusznicy - przedszkola i szkoły, którzy wspierają nas w tych działaniach - rozumiemy, że akcje prowadzone w sposób masowy przez wiele instytucji kultury i placówek oświatowych są najskuteczniejszą formą promocji czytelnictwa we współczesnym świecie.

► **Dyskusyjny Klub Książki** - działa w Tyczynie od marca roku 2013. Choć zmienił się moderator (od listopada 2015 **Alicję Kustrę** zastąpiła **Agnieszka Rożek-Janda**), DKK działa nadal, skupiając panie, które łączą pasją do czytania. W ramach działalności DKK odbywają się także spotkania autorskie z pisarzami. Od niedawna w naszej **Filii w Hermanowej** działalność rozpoczął **DKK dla dzieci**. To dla nas bibliotekarzy duża radość, bo przyzwyczajenia nabyte w młodości decydują o późniejszym zachowaniu i cechach człowieka, ale o tym wiemy przecież także dzięki przysłowiu „Czym skorupka za młodu nasiąknie...”. Jeśli w młodości pokochamy książki, to będą one ważne dla nas zawsze.

Spotkanie DKK, maj 2016 r.

► **Spotkania autorskie dla dorosłych** - są potrzebne i autorom, i czytelnikom. Dlaczego? Bo dają możliwość poznania ludzi pióra, uczyć odbioru literatury i rozumienia sztuki. Spotkania zachęcają do czytelnictwa, a czasem także do podjęcia własnych prób pisarskich. Jedno jest pewne - Internet nie zastąpi czytelnikowi kontaktu z pisarzem i odwrotnie. W ciągu 70 lat istnienia Biblioteki nasi starsi czytelnicy wielokrotnie mieli możliwość spotkania się z ludźmi pióra. Z czytelnikami biblioteki w Tyczynie spotkali się m.in.: **St. Orłowski, A. Kuźniak, U. Rędziniak, S. Koper, M. Gutowska-Adamczyk, E. Barańska, E. Nowak, A. Decowski, E. Wojnarowska, St. Grabowski, N. Chadzinikolau, M. Skotnicki, St. Kopic, A. M. Nowak, B. Paluchowa, M. Zimny-Louis** i in.

► **Spotkania autorskie dla dzieci** - mają promować książkę i bibliotekę, inspirować młodych uczestników do twórczych działań oraz uczyć wiary we własne możliwości. Spotkania te są okazją do tworzenia prac plastycznych, do tańców, śpiewu i wesołej zabawy. Każde ma indywidual-

ciąg dalszy na stronie 12

Biblioteka ma już 70 lat...

Ciąg dalszy ze str. 11

alny scenariusz dopasowany do wieku dzieci, w którym nie może zabraknąć konkursów, zagadek i pytań dotyczących twórczości autora i ścieżki wydawniczej książki. Miłym akcentem każdego spotkania jest możliwość uzyskania autografu. Nasi młodzi czytelnicy mieli okazję spotkać się m.in. z: **W. Drabikiem, W. Chotomską, W. Piaseką, E. Stadtmuller, M. Flis, K. Szymeczko, A. Frączek, A. Tyszką, R. Piątkowską, J. Papuzińską.**

► **Konkursy.** Biblioteka jest organizatorem konkursów literackich, plastycznych, czytelniczych. Każdy z nich ma za zadanie popularyzację czytelnictwa, rozbudzenie zainteresowania książką, rozwijanie talentów i wyobraźni uczestników. Na przestrzeni 70 lat istnienia Biblioteki odbyło się ich wiele. Wśród tych, które organizowaliśmy ostatnimi laty wymienić należy konkursy: • **recytatorski** „Mistrz pięknego czytania” (kilkakrotnie), • **plastyczne:** „Ilustracja ulubionej książki”, „Pocztówka z wakacji”, „Moja ulubiona baśń Andersena”, • **czytelnicze:** „Biblioteczka roku”, „Najaktywniejszy czytelnik lata”, • **literackie:** „Wiersz z Jajkiem i barankiem”, „Książki są jak okulary, przez które patrzę na świat”, • **fotograficzne:** „Ocalić od zapomnienia”, „Tyczyn. Portret miasta”.

► Szczególnie miejsce wśród konkursów zajmuje **Turniej Wiedzy o Literaturze i Języku Polskim pod patronatem Burmistrza Tyczyna**, organizowany przez bibliotekę od roku 2014 w Tygodniu Bibliotek.

► **Zajęcia czytelniczo-edukacyjne:** „Czym skorupka za młodu...” – pod takim hasłem można określić wszystkie działania bibliotekarzy skierowane do dzieci. Jesteśmy świadome, że tylko praca z dziećmi sprawi, iż wrócą one do nas jako uczniowie szkoły podstawowej, liceum czy jako osoby dorosłe. Co proponujemy najmłod-

Kalendarium Biblioteki

1989/1990 – Biblioteka otrzymuje pomieszczenie po Urzędzie Gminy.

1990–2011 – Biblioteka opiekuje się księgozbiorem Muzeum Regionalnego w Tyczynie.

2002/2003 – Rozpoczęcie komputeryzacji biblioteki.

2005 – Rozpoczyna działalność czytelnia internetowa „Ikonk@” z bezpłatnym dostępem do Internetu.

01.2006 – Elektroniczne wypożyczanie książek w Tyczynie, zbiory biblioteki dostępne są w Internecie.

01.2008 – Początek komputeryzacji filii.

12.2009 – Biblioteka zyskuje kolejne pomieszczenia (po dawnym Muzeum).

2009–2013 – Udział w Programie Rozwoju Bibliotek.

2010 – Nowe usługi w bibliotece: drukowanie, skanowanie, kserowanie.

2011 – Powstanie Cyfrowego Archiwum Tradycji Lokalnej przy MiGBP w Tyczynie.

2011 – Uruchomienie Saloniku Literackiego oraz Kącików Malucha w Tyczynie i w Filiach.

03.2013 – Założenie Dyskusyjnego Klubu Książki.

02.2015 – Opracowywanie zbiorów w międzynarodowej formacie Marc21.

07.2015 – Redakcja „Głosu Tyczyna” została przeniesiona do Biblioteki.

12.2015 – Założono profil MiGBP na portalu Facebook.

2016 – Uruchomiono usługę „Książka z biblioteki na telefon”.

03.2016 – Filie udostępniają swoje zbiory książkowe elektronicznie.

03.2017 – Rozpoczął działalność dziecięcy DKK w Hermanowej.

09.2017 – Nowa usługa: elektroniczne zapisy do Biblioteki z możliwością samoobsługowej prolongaty wypożyczonych książek.

szym? Lekcje biblioteczne, zajęcia edukacyjne połączone z głośnym czytaniem, wycieczki przedszkolaków do naszych bibliotek, spotkania z ciekawymi ludźmi. To tylko niektóre formy pracy z najmłodszymi. Czego uczy my na bibliotecznych spotkaniach? Pokazujemy, jak wyszukiwać informacje, posługiwać się katalogiem elektronicznym, mówimy o tym, jak bezpiecznie poruszać się po ulicy. Są zajęcia poświęcone dobremu wychowaniu, wielkanocnym zwyczajom, złości, nieśmiałości. Wszystkie propozycje zajęć prowadzonych przez Bibliotekę umieszczone są na naszej stronie internetowej.

► **Wykłady** to ważne formy działalności czytelniczej Biblioteki. W ostatnich latach wykłady poświęcone były m.in. zagadnieniom związanym z historią Polski, sławnym Polakom, poprawności językowej, etnografii. Ich tematem były też problemy, z jakimi borykają się rodzice i nauczyciele. Były spotkania poświęcone zaburzeniom w czytaniu i pisaniu dzieci oraz spotkania poświęcone promocji

zdrowia. Często imprezą towarzyszącą wykładom są wystawy, które przygotowujemy, wykorzystując nasze księgozbiory, pomoc mieszkańców, czytelników i zaprzyjaźnionego kolekcjonera.

► **Współpracujemy...** Od początku swojego istnienia Biblioteka w Tyczynie i jej Filie współpracowały z: organi-

zatem **Gminą Tyczyn, M-GOK w Tyczynie, domami ludowymi, szkołami gminy Tyczyn, przedszkolami, Towarzystwem Miłośników Ziemi Tyczyńskiej**. Uplętnęło siedemdziesiąt lat, a my wszyscy we wspólnej pracy dostrzegamy najwyższe dobro, bo współpraca to także radość z tego, co razem udało się osiągnąć.

Relacja z jubileuszem Biblioteki

70 urodziny MiGMBP w Tyczynie zaplanowane zostały na 8 maja, dokładnie w Dniu Bibliotekarza. W uroczystości uczestniczyły m.in.: władze samorządowe na czele z burmistrzem Tyczyna **Januszem Skotnickim** i przewodniczącym Rady Miejskiej w Tyczynie **Adamem Skowrońskim**, radni Rady Miejskiej, dyrektor WiMBP w Rzeszowie **Barbara Chmura**, dyrektorzy bibliotek z powiatu rzeszowskiego, **Joanna Nieroda** (Starostwo Powiatowe), radna powiatu **Grażyna Pękala**, dr **Andrzej Jagusztyn**, wydawca **Bartosz Kuźniar**.

Jubileusz biblioteki to szczególny czas. To święto Bibliotekarzy, Czytelników i władzy samorządowej. Bo przecież każdy dołożył cegiełkę, dzięki której MiGMBP w Tyczynie przetrwała siedem dekad. Cegiełki Bibliotekarzy to praca i zaangażowanie, czytelników – przychylność i sympatia dla biblioteki, władz samorządowych – dotacje i wspieranie inicjatyw bibliotekarzy. Patrząc na siedemdziesiąt lat działalności MiGMBP w Tyczynie, uświadamiamy sobie, jak długą drogę przebyliśmy. Z placówki o skromnych warunkach lokalowych do instytucji, w której wszystkie czynności są w pełni skomputeryzowane. Obrazowo pokazała to specjalnie przygotowana prezentacja oraz wydana **książka pt. „70 lat MiGMBP w Tyczynie”**. Wydawnictwo - mały album ukazujący historię biblioteki do czasu obecny - otrzymał każdy z obecnych na spotkaniu.

Z okazji jubileuszu Biblioteki Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, przyznał - za szczególne zasługi dla bibliotekarstwa oraz działalność w SBP - Medale w dowód uznania: **Bibliotece** oraz dyrektor **Alicji Kustrze**. List gratulacyjny otrzymały: **Aleksandra Trojanowska** i **Stanisława Paluch**.

Z okazji jubileuszu Biblioteki została wydana przez wydawnictwo Edytorial książka poświęcona tyczyńskiej placówce

Wykład dr Zofii Brzuchowskiej pt. „Czytam więc jestem”

Były podziękowania dla burmistrza Tyczyna, przewodniczącego Rady Miejskiej, skarbnika i sekretarza: za *przychylność i środki finansowe, bez których rozwój biblioteki nie byłby możliwy*.

***

Były życzenia dla **bibliotekarzy** i dyrektor WiMBP w Rzeszowie **Barbary Chmury**: za *wspólne działania dla dobra Czytelników*.

***

Podziękowania z rąk dyrektora A. Kustry i bibliotekarzy otrzymali też wieloletni, aktywni czytelnicy tyczyńskiej biblioteki. Wśród nich znaleźli się: **Maria Najda, Eugeniusz Sitek** oraz obecne na uroczystości: **Michalina Hałoń, Halina Drażek, Maria Karaczyńska i Urszula Podgórska**.

***

Dyrekcja biblioteki składa serdeczne podziękowania przybyłym gościom oraz wszystkim pracownikom biblioteki zaangażowanym w organizację obchodów jubileuszu 70-lecia MiGMBP w Tyczynie.

teksty: **Alicja Kustra**
- dyrektor MiGMBP w Tyczynie

Za książką kryje się autor. Jego pisanie jest więc zawsze listem do czytelnika. Piszemy zazwyczaj listy do przyjaciół. Książka jest listem autora do przyjaciela (J. Iwaszkiewicz).

Telewizja to tylko zastępcza rozrywka dla mózgu, kto nie czyta, ten właściwie nie potrzebuje już głowy, nie mówiąc oczywiście o wyobraźni i fantazji (Billie Joe).

Gośćmi jubileuszu byli także: **ks. proboszcz Marian Czenczek**, sekretarz **Jadwiga Kłos**, skarbnik **Barbara Matuła**, **Lucyna Kloczkowska** (WiMBP w Rzeszowie). Do Tyczyna z życzeniami przyjechały dyrektorki z bibliotek powiatu rzeszowskiego: **Grażyna Paździorny, Mariola Kaczor** (Dynów), **Alicja Warzybok** (Lubenia), **Dorota Madej** (Swilcza), **Ewa Wanrych, Agnieszka Rogala, Elżbieta Augustowska**, (Trzebownisko), **dr Robert Borkowski** (Głogów Młp.). Swoją obecnością zaszczytili nas też dyrektorzy szkół: **Zofia Międlar-Mruk** i **Barbara Stempniowska, Elżbieta Rożek, Lidia Kupiszewska**, prezes TMZT **Elżbieta Baran**, dyrektor M-GOK w Tyczynie **Zofia Matys**, która gościła nas w swoich progach, oraz koleżanki z domów ludowych.

Podziękowania z rąk dyrektora A. Kustry odbierają czytelniczki (od lewej): Michalina Hałoń, Halina Drażek i Urszula Podgórska

Część artystyczną uświetnił krótki recital Ewy Siembidy i Tomasz Jachyma

Elżbieta Pilecka – właścicielka Tyczyzna - wielką miłością Władysława Jagiełły

Jest marzec 1416 r. Król **Władysław Jagiełło** zostaje po raz drugi wdowcem. Ma ośmioletnią córkę **Jadwigę**, prawowitą następczynią tronu. Jednak wszyscy oczekują jeszcze królewskiego syna – upragnionego następcy tronu. Wkrótce zaprezentowano królowi dwie kandydatki na żonę – **księżną Elżbietę**, bratanicę króla **Zygmunta Luksemburskiego**, oraz księżniczkę moskiewską – wnuczkę **Wielkiego Księcia Witolda**.

Gdy na Wawelu radzono nad wyborem nowej małżonki dla władcy, król Władysław w kwietniu 1417 r. przebywał w Lubowli nad Bugiem - i nie był sam. Towarzyszyły mu rodzona siostra **Aleksandra**, księżna mazowiecka i „siostra kanoniczna” **Elżbieta Granowska** – trzykrotna wdowa, po czterdzieste, matka czworga dorosłych dzieci, uchodząca za stateczną matronę. Kiedy wyjeżdżała z Lubowli, otrzymała od króla tak bogate dary, że wywołało to liczne komentarze i zmusiło obserwatorów do zastanowienia. Nie podejrzewano jednak, że za wyjątkową szczodrością króla kryje się coś poważniejszego i głębszego. Nikt nie wiedział, że Elżbieta to największa i najbardziej gorąca miłość Jagiełłowego życia - jeśli nie całego, to tej jego części, którą spędził w Polsce.

Kim była **Elżbieta z Pileckich** - primo voto **Czamborowa**, secondo voto **Hińczycka**, tertio voto **Granowska**? Jej postać i imię przewija się nieustannie od pojawienia się Jagiełły na Wawelu. To jej matka - **Jadwiga z Melsztyńskich Pilecka**, żona **Otona z Pilczy** - była matką chrzestną Władysława Jagiełły. Życie Elżbiety – córki Otona z Pilczy, człowieka bajecznie bogatego i niezmiernie wpływowego - pełne było niesłychanych i sensacyjnych wydarzeń, które zapisano we wszystkich kronikach z tamtych czasów. Jako panna była najlepszą partią w Polsce, słynącą z niezwyklej urody. Tłumy konkurentów ubiegały się o jej rękę. **Wisł Czambor** – rycerz z Moraw - porwał Elżbietę z rodzinnego zamku w Łańcucie, wywiózł ją poza granice Polski i tam poślubił. Wkrótce na zamku Czambora pojawił się inny wielbiciel, rycerz **Jańczyk z Hińczy** i odbił porwaną Elżbietę. Mimo pogoni dowiózł ją do Krakowa i również wziął z nią ślub. Czambor, po przybyciu do Krakowa, został zamordowany przez rywala, gdy wychodził z krakowskiej łaźni. Jańczyk nie został ukarany, ponieważ popełnione przez niego zabójstwo zostało usprawiedliwione wyższymi racjami.

Po zaledwie kilku latach Jańczyk w tajemniczych okolicznościach

umiera. Elżbieta z Pileckich Czamborowa – Hińczycka – piękna, młodzianka i już dwukrotna wdowa - stała się jeszcze lepszą partią niż w czasach swego panieństwa (odziedziczyła wielki majątek po Jańczyku). Kolejnego męża wybiera dla niej wuj **Spytek z Melsztyna**, prawdopodobnie za wiedzą i radą monarchy. Jest nim **Wincenty Granowski** – ubogi krewny **Melsztyńskich**. Nasuwa się przypuszczenie, że pan Granowski miał pełnić jedynie rolę alibi dla kogoś, kto pragnął zażądać sercem Elżbiety, ale poślubić jej nie mógł. Granowski był życiowym miernotą, odznaczał się tylko niepospolitym pieniactwem i niebывałą rozrzutnością. Król okazywał temu człowiekowi dziwną słabość i mianował go kasztelanem nakielskim, a następnie dowódcą Torunia. W niewyjaśnionych okolicznościach w 1410 r. Granowski został otruty i zmarł. Elżbieta została wdową po raz trzeci. Ze związku z Granowskim miała dwóch synów: **Otona i Jana** oraz trzy córki: **Jadwigę, Elżbietę i Ofkę**.

Dla wielu mężczyzn w ówczesnej Polsce Elżbieta ponownie stała się bardzo atrakcyjną kandydatką na żonę. Jednak zalotników piękna wdowa z przeogromną fortuną odsyłała z kwitkiem. Siedem lat później okazało się, na kogo postanowiła wiernie czekać.

Pod koniec kwietnia 1417 r. z Lubowli Granowska wybrała się do rodzinnego Łańcuta, tam udał się też król Władysław. Po dwóch dniach spędzonych na zamku łań-

Król Polski Władysław Jagiełło oraz jego trzecia żona Elżbieta z Pileckich Granowska

Herb Otona z Pilczy - ojca Elżbiety. Źródło: wikipedia.pl

Herb pierwszego męża Elżbiety Pileckiej - Wincentego Granowskiego, którego potomkowie przyjęli nazwisko Pilecki. Źródło: wikipedia.pl

Na zdjęciu obok średniowieczny ślub w wizji romantycznego malarza Edmunda Leightona, 1888 r. Źródło: commons.wikimedia.org.

Na fotografii poniżej Zamek Królewski w Sano-ku. To tu 2 maja 1417 roku odbyła się uroczona weselna króla Władysława Jagiełły i Elżbiety Pileckiej

cuckim powiadomił najpierw Wielkiego Księcia Witolda, a następnie możnowładców, że żeni się z Elżbietą z Pileckich Czamborową – Hiczycką – Granowską. W Polsce rozpętało się istne piekło. Szlachta i możnowładcy licytowali się w wyliczaniu jej wad i opisywaniu brzydoty. Zarzucano jej, że nie pochodzi z książęcego rodu i jest tylko poddaną króla. **Biskup Zbigniew z Oleśnicy** groził królowi ekskomuniką. Pisano, że w była „latach podeszła, stara i wyschła”, a namiętność króla opisywano jako związek orła ze świnią. Nic jednak nie mogło zmusić króla do zmiany decyzji i **2 maja 1417 r.** arcybiskup lwowski **Jan Mikołaj z Rzeszowa** w kościele parafialnym pw. św. Michała w Sanoku udzielił sakramentu małżeństwa królowi Władysławowi Jagielle i Elżbiecie Pileckiej. Zaślubinom towarzyszyła straszliwa nawałnica, a powóz wiozący nowożeńców od ślubu stracił koło. Wspaniała uczta weselna, wydana przez **Piotra Kmitę**, odbyła się na zamku królewskim w Sanoku.

Małżeństwo króla uznano jako działania jakiś sił nieczystych i czarów rzuconych przez Elżbietę. **19 listopada 1417 r. Elżbieta została królową Polski** mimo wcześniejszych licznych sprzeciwów rady królewskiej i szlachty. Jagiełło zgodę na koronację żony uzyskał wówczas, gdy zagroził, że w przypadku jej braku przestanie być królem. Elżbieta jako królowa w czasie swojego pobytu na Wawelu wykazała się wielką życiową mądrością. Na pierwszym miejscu stawiała zawsze dobro, szczęście, spokój i zadowolenie męża. Cieszyła się wielkim zaufaniem króla, prawie wcale się nie rozstawali - wspólnie z królem objeżdżała kraj i uczestniczyła w polowaniach. W stosunku do córki króla, królowej Jadwigi, była zawsze serdeczna i jak umiała, usiłowała jej umilić sieroce życie. Zabiegała o pokojowe rozwiązanie polsko-

krzyżackich sporów. Największą zasługą jej królowania była polonizacja królewskiego dworu. **Z czterech żon Jagiełły tylko ona była Polką** i z pochodzenia, i wychowania, a ze swej polskości była bardzo dumna.

Szczęście królewskiej pary nie trwało długo. Zaledwie po trzech latach w **maju 1420 r.** królowa Elżbieta zmarła. Została pochowana w katedrze na Wawelu, w kaplicy Najśw. Sakramentu, dziś zwanej Kaplicą Batorego. Jej śmierć wielu przyjęło z radością, niektórzy z nich nie umieli się powstrzymać od okazywania jej nawet w czasie uroczystości pogrzebowych.

Życie Elżbiety z Pilczy, królowej i trzeciej z czterech żon króla Władysława Jagiełły, to historia kobiety uwikłanej poprzez bogactwo i wysoką pozycję rodu w rozgrywki o charakterze społeczno-politycznym. Na pytanie: czy była kobietą szczęśliwą? dotychczas nie znaleziono odpowiedzi.

W maju 1422 r. król Władysław Jagiełło (jako 71-letni mężczyzna) żeni się po raz czwarty z młodszą, siedemnastoletnią **Zofią Holszańską** – córką własnej bratanicy, która obdarzyła go dwoma synami: **Władysławem Warneńczykiem** i **Kazimierzem Jagiellończykiem**.

Jagiellonowie pozostali na Wawelu do 1572 r. Ostatni z Jagiellonów – król **Zygmunt August**, prawnuk Władysława Jagiełły – 150 lat później pokocha **Barbarę Radziwiłłównę**, dla której będzie też gotów poświęcić królewską koronę.

Źródła: Jolanta Wachowicz-Makowska, *Czas serca*, Iwona Kienzler, *Jagiellonowie. Miłosne sekrety wielkiej dynastii*, Warszawa 2017, Iwona Kienzler, *Wierny mąż niewiernych żon. Władysław Jagiełło*, Warszawa 2014.

Tekst: **Zofia Domino**
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej

Tyczyn w oczach młodych

Poniżej publikujemy list uczennicy kl. 7 SP z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie **Igi Czeranowskiej**, która zajęła **1. miejsce w konkursie literackim „Tyczyn prozą zaczarowany”** (kategoria: list), zorganizowanym przez MiG BP w Tyczynie w ramach **5. Turnieju Wiedzy z Literatury i Języka Polskiego** (więcej informacji o konkursie na str. 16).

Tyczyn, 14.04.2018 r.

Drogi Tyczynie!

Na wstępie mojego listu chciałam złożyć Ci najserdeczniejsze życzenia z okazji 650-lecia nadania praw miejskich.

Nie jestem rodowitą tyczynianką i – muszę się przyznać – nie byłam zachwycona przeprowadzką tutaj. Wydawałeś się szarym, małym, bardzo zaniedbanym miasteczkiem. I, co gorsze, wszędzie było „pod górkę”. Nieważne, czy szło się do szkoły, do kościoła czy z powrotem – zawsze trzeba było się wspinać. Myślałam, że Cię nie polubię, a jednak...

Doszedłam do wniosku, że z miejscowościami jest podobnie jak z ludźmi. Człowieka nie powinno się oceniać po wyglądzie, lecz po charakterze, zaś w przypadku miasta ważna jest jego historia. Zaczęłam szukać informacji w Internecie, czytałam różne broszury, foldery, książki. Okazało się, że jesteś bardzo ciekawym miastem z atrakcyjną historią. Teraz patrzę na Ciebie z zupełnie innej perspektywy.

Ciekawym faktem jest to, że pierwsi tyczyńscy osadnicy pochodzili ze Śląska, Moraw i Niemiec. W latach twojej świetności, przypadających na XV i XVI w., były tu dwa kościoły, szkoła, a w mieście odbywały się cotygodniowe targi i jarmarki. Ludność utrzymywała się głównie z rzemiosła i rolnictwa, były tu m.in. cechy tkaczy, krawców, szewców, kuśnierzy, rzeźników. Szkoda, że ta dobra passa nie trwała dłużej. Na przeszkodzie stanęła nie tylko burzliwa histo-

ria naszego kraju, ale również miejscowe nieszczęścia, takie jak: pożary, najazdy Tatarów, epidemie cholery. Jedną z piękniejszych Twoich budowli jest Pałac Wodzickich. Chętnie zobaczyłabym jego budynek odrestaurowany w całości. Może kiedyś uda się także otworzyć oranżerię, stajnię i włoskie ogrody z fontanną. Podoba mi się również kościół, jego interesująca i nie zawsze szczęśliwa historia oraz tajemnica, jaką skrywa dzwonnica.

Swój ślad pozostawili mieszkańcy pochodzenia żydowskiego, którzy dawniej stanowili niemal jedną trzecią Twoich mieszkańców. Były tu kiedyś m.in. mykwa i synagoga, obecnie pozostałościami tego okresu są kirkut oraz piwnice pod kamienicami Rynku, niektóre może skrywają jeszcze jakieś tajemnice...

Kiedy dowiedziałam się o Tobie więcej, zmieniłam zdanie na twój temat. Wydajesz się teraz miastem bardziej przyjaznym. Nawet wzniesienia terenu zdobyły moją sympatię, bo dzięki nim można z powodzeniem dbać o formę fizyczną.

Znając Twoją historię, inaczej spaceruje się po tutajszych ulicach, tych samych, po których przechadzali się: Katarzyna Sobczyk, Anna Pilecka, Ludwik Wodzicki czy Maria Konopnicka.

Na koniec mam do Ciebie prośbę. Kochany mój Tyczynie – zadbaj o siebie. Dużo już robiłeś. Centrum wygląda imponująco, piękna studnia na Rynku dodaje Ci uroku. Nie poprzestawaj na tym. Bądź cool, bądź fit, bądź eko! Rozwijaj się, upiększaj. Idź do fryzjera, kosmetyczki. A nie – w Twoim przypadku przyda się tynkarz i malarz. Wiem, że wyglądem nie jest najważniejszy, ale wiele o nas mówi.

Za pięćdziesiąt lat, gdy będę sędziwą staruszką, a Ty będziesz świętował kolejną rocznicę, chciałabym usiąść na ławeczce w Rynku i zachwycać się nie tylko twoją historią, ale również podziwiać Twoje odnowione oblicze. Tego Tobie i sobie życzę.

Pozdrawiam Cię serdecznie.
Twoja nastoletnia mieszkanka Iga

Magda Zimny-Louis w Tyczynie

25.04 br. w MiGBP w Tyczynie odbyło się – w ramach **Dyskusyjnego Klubu Książki** - spotkanie autorskie z **Magdaleną Zimny-Louis**. W kameralnym gronie rozmawialiśmy z rzeszowską pisarką, która ponad 20 lat spędziła na emigracji.

Pani Louis bardzo ciekawie i z pasją opowiadała o swoich książkach, których do tej pory wydała pięć. Podczas spotkania najwięcej słów padło o jej najnowszym wydawnictwie pt. **„Chcę wierzyć w waszą niewinność”** oraz o powieści **„Zaginione”**, którą poznały klubowiczki DKK w Tyczynie. Ten wyjątkowy wieczór był wspólną dla autorki i uczestników spotkania **podróżą sentymentalną do Rzeszowa lat 80.**, który został bardzo ciekawie opisany przez M. Louis właśnie w książce „Zaginione”. Pani Magda opowiadała o tym, jak doszło do napisania tej powieści, która powstała z fascynacji Armenią, jej historią i zabytkami.

Autorka wiele miejsca poświęciła również na opowieści o pracy tłumacza w brytyjskim wymiarze sprawiedliwości, dzięki której powstała jej najnowsza książka. Pani Louis przyznała, że zajęcie to – bardzo trudne emocjonalnie, wymagające odporności psychicznej – zmieniło jej postrzeganie świata i ludzi.

Magda Louis zdradziła nam także, że nie ma ulubionego miejsca, w którym pisze, ale woli robić to w godzinach popołudniowych. Utożsamia się ze słowami

Autorka wśród uczestników spotkania

wypowiedzianymi przez jedną z bohaterek swojej książki, że „powinno się poczekać z debiutem wydawniczym, zanim naprawdę ma się coś do powiedzenia światu”, co nie oznacza, że młodzi ludzie nie powinni pisać. Uważa również, że w dzisiejszym świecie nie ma nic wyjątkowego w pisaniu, ponieważ wydawnictwa wydają wszystko, co się da i czytelnikowi jest bardzo trudno ocenić, czy książka, po którą sięga, jest warta swej ceny.

Po książki Magdy Louis na pewno warto sięgnąć, a jej najnowsze wydawnictwo można było kupić podczas środowego spotkania w Tyczynie.

5. Turniej Wiedzy o Literaturze i Języku Polskim pod patronatem Burmistrza Tyczyna

Tegoroczna edycja Turnieju, którego organizatorem jest MiGBP w Tyczynie, miała nieco inny charakter niż w latach poprzednich. Zmieniona formuła turniejowych zmagania (pt. „Tyczyn prozą zaczarowany”) wpisała się w obchodzony w tym roku jubileusz 650-lecia Tyczyna. Jak co roku patronat honorowy nad Turniejem objął burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**.

W ramach Turnieju w tym roku uczniowie klas 5-7 szkół podstawowych gminy Tyczyn mogli wziąć udział w **konkursie literackim** (w kategoriach „wiersz” lub „list”), którego celem było opisanie urokliwych zakątków gminy Tyczyn. Po raz pierwszy w tym roku w Turnieju mogła wziąć udział również młodzież gimnazjalna i licealna, prezentując się w **wystąpieniach krasomówczych**. Celem tych oratorskich popisów była m.in. promocja gminy Tyczyn w roku jubileuszu miasta.

Jury powołane do oceny nadesłanych wierszy i listów (przewodnicząca: **dr Ewelina Radion** – nauczyciel j. polskiego w Zespole Szkół w Tyczynie, członkowie: **Alicja Kustra** – dyrektor MiGBP w Ty-

czynie, polonista oraz **Agnieszka Janda** – bibliotekarz, polonista) nagrodziło 7 listów i 5 wierszy.

Nagrodzeni uczniowie w kategorii „list”: 1. miejsce – **Iga Czeranowska** (SP z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie, jej list publikujemy na str. 15), 2. miejsce – **Katarzyna Starzak** (SP w Kielnarowej), 3. miejsce ex aequo: **Łukasz Nosek** (SP Tyczyn), **Szymon Goszka** (SP Matysówka), **Gabriela Sobkowicz** (SP Borek Stary), **Aleksandra Cisko** (SP Hermanowa) i **Karolina Szczęch** (SP Kielnarowa). W kategorii „wiersz” przyznano 1. miejsce ex aequo: **Lenie Szczepańskiej** (SP Matysówka), **Patrycji Ślęczce** (obie SP Matysówka), **Aleksandrze Kotuli**, **Martynie Pondo** (obie SP Tyczyn) oraz **Ince Kopiec** (SP Hermanowa). Rozdanie nagród wszystkim uczestnikom konkursu literackiego odbyło się 15.05 br. w MiGBP w Tyczynie. Nagrody wręczały panie: **Jadwiga Kłos** – sekretarz Gminy Tyczyn oraz przewodnicząca jury **E. Radion**.

W tym dniu wysłuchaliśmy również popisów oratorskich 8 uczennic z SP z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie oraz z Zespołu Szkół w Tyczynie. Jury oceniające wystąpienia krasomówcze (**E. Radion**, **A. Kustra** i **Adam Janiec** – nauczyciel j. polskiego w SP z oddz. gim. w Tyczynie) nagrodziło cztery uczennice. Pierwsze miejsce otrzymała **Martyna Chrzan** (ZS w Tyczynie), 2. miejsce - **Julia Kościółek** (SP z oddz. gim. w Tyczynie), a 3. miejsce ex aequo przyznano **Izabeli Kameckiej** (ZS w Tyczynie) i **Sandrze Turaj** (SP z oddz. gim. w Tyczynie).

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom 5. Turnieju Wiedzy o Literaturze i Języku Polskim. Nagrodzone wiersze i listy będą publikowane w kolejnych numerach GT.

teksty: **Agnieszka Janda**
- bibliotekarz MiGBP w Tyczynie

Laureatka konkursu krasomówczego
Martyna Chrzan wraz z jury.
Fot. A. Janda

„Ulga na start” dla nowych firm już działa

Planujesz rozpocząć działalność gospodarczą? Pół roku zwolnienia ze składek na ubezpieczenia społeczne, a także możliwość prowadzenia działalności bez rejestracji – to przepisy, które weszły w życie 30.04 br. Nowe możliwości wprowadził pakiet ustaw zwany potocznie „Konstytucją Biznesu”. Mogą z nich skorzystać osoby, które założą firmę po 30.04.2018 r.

Dzięki „uldze na start” osoba, która rozpoczyna działalność gospodarczą, przez 6 miesięcy kalendarzowych nie musi płacić składek na ubezpieczenia społeczne. Dotyczy to przedsiębiorców, którzy zakładają pierwszą w życiu firmę. Z „ulgi na start” skorzystają też osoby, które rozpoczynają kolejną działalność gospodarczą, ale tylko jeśli poprzednią firmę zamknęły lub zawiesiły co najmniej 60 miesięcy kalendarzowych wcześniej. Ważne jest też, by nie świadczyć działalności na rzecz swojego byłego pracodawcy (a konkretniej – zadań, które pokrywają się z wcześniejszymi obowiązkami na etacie). Z „ulgi na start” może również skorzystać wspólnik spółki cywilnej.

Brak składek na ubezpieczenia społeczne (czyli: emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe) oznacza, że nowy przedsiębiorca w okresie ulgi nie skorzysta z ochrony wynikającej z tych ubezpieczeń. Półroczna

ulga dotyczy wyłącznie składek na ubezpieczenia społeczne. W tym okresie przedsiębiorca ma jedynie obowiązek opłacać comiesięczną składkę zdrowotną (obecnie 319,94 zł).

Jeśli przedsiębiorca zrezygnuje z „ulgi na start”, nie będzie mógł już do niej wrócić. Po zakończeniu „ulgi na start” przedsiębiorca zachowuje prawo do tzw. „niskiego ZUS-u”. Może więc przez kolejne 24 miesiące kalendarzowe opłacać składki w preferencyjnej wysokości.

Działalność bez rejestracji

Nowe przepisy umożliwiają również prowadzenie działalności bez rejestracji, czyli **bez wpisywania do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG)**. Ale dotyczy to tylko osób, których przychody w każdym miesiącu nie przekraczają połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę – czyli w 2018 r. - 1050 zł. Po przekroczeniu limitu trzeba zarejestrować działalność w CEIDG, jednak wciąż można skorzystać z „ulgi na start”.

Trzeba pamiętać, że osoba prowadząca nierejestrowaną działalność nie ma żadnego ubezpieczenia – ani społecznego, ani zdrowotnego. Nie skorzysta więc ze świadczeń ubezpieczeniowych.

Rubrykę redaguje:

Wojciech Dyląg

– regionalny
rzecznik prasowy ZUS
w woj. podkarpackim

KĄCIK PEDAGOGA

Alfabet Ananasów: Dziecko obraźliwe

Kiedy nasza pociecha potrafi walczyć o swoje, w szkole klóci się z nauczycieli o dobre stopnie, na podwórku rozstawia kolegów po kątach, a na klasówkach ściąga po mistrzowsku, pękamy z dumy: *Nasz skarb na pewno sobie w życiu poradzi*. Ale kiedy to samo dziecko obraża się na nas, to już jest gorzej. My, rodzice - wszyscy bez wyjątku - chcemy, aby nasze dzieciaki były najszcześliwsze pod słońcem. Pracujemy dla nich za dwoje, dowozimy na dodatkowe zajęcia i bezustannie przypominamy im, jak mają wspaniale, bo my w ich wieku... No właśnie, tylko nikt ich o zdanie nie pyta.

Kiedy syn mojej koleżanki obrażał się, że zamiast pograć z kolegami w piłkę musiał ćwiczyć grę na gitarze albo trenować karate, ona uważała, że ma niewdzięczne dziecko. Dlatego, moi drodzy pamiętajcie, że to, co waszym zdaniem jest najlepsze dla dziecka, nie zawsze

w jego odczuciu takie jest. Przecież nie ma w tym nic dziwnego, że chłopak woli ganiać po podwórku zamiast ćwiczyć pod dyktando. Dzieci czasami chcą mieć prawo do wyrażania głośno swoich uczuć.

Pamiętajmy, że dzieciaki nie obrażają się bez powodu. Dąsają się, kiedy czują się: urażone, zranione, niesprawiedliwie potraktowane, lekceważone itp. (podobnie jak dorośli). Jeśli dodamy do tego fakt, że dzieci kierują się w życiu emocjami, może łatwiej będzie nam zrozumieć, dlaczego tak

często się obrażają. Jeżeli masz wrażenie, drogi rodzicu, że twój syn czy córka ostatnio często chodzi z obrażoną miną, zastanów się, jak im pomóc.

Kilka rad dla rodziców „obraźliwych” dzieci:

- Nie zapominajcie, że świat dziecka to przede wszystkim świat emocji.
- Przyznajcie dziecku prawo do obrażania się, ty też masz do tego prawo.
- Zamiast karcić je, zapytajcie, co się stało.
- Stwórzcie dziecku przyjazną atmosferę, by nie bało się powiedzieć, o co naprawdę mu chodzi.
- Nie bierzcie dosłownie słów pociechy. Przecież my sami w złości mówimy jeszcze gorsze rzeczy.
- Nie żartujcie sobie z dziecka, z jego wyglądu, śmiesznych nawyków. Każdy ma prawo do szacunku i godności.
- Dotrzymujcie obietnic, nawet jeśli są to jedynie drobniaczki. A kiedy Wam się to nie uda, przeproście dziecko.
- Nie zawstydzajcie dziecka w obecności rówieśników.
- Pamiętajcie, że obrażona pociecha nie ma zamiaru ukarać was czy sprawić wam przykrości. Obrażanie się to sposób obrony swoich granic.

W następnym numerze: *Dziecko Zakochane*.

Rubrykę redaguje:

**Beata
Byczyńska-Gruca**
– pedagog
w SP w Tyczynie

**Numer 6 „Głosu Tyczyna”
ukaze się z datą 24.06.2018 r.**

Termin składania tekstów upływa: 11.06 br.

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: glostyczyna@tyczyn.pl oraz składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, **tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki lub w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, **w pok. 24, tel. (17) 23-04-924**.

Wirus HCV

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirus HCV (ang. Hepatitis C Virus) to jest wirus wywołujący **zapalenie wątroby typu C** (WZW C). Według badań w Polsce wirusem HCV zakażonych jest ok. 200 tys. osób dorosłych. Niestety, tylko co dziesiąty wie o swojej chorobie.

Wirusy hepatotropowe prowadzą do uszkodzenia miąższu wątroby. Wirus HCV zazwyczaj przebiega bezobjawowo i może ujawnić się po wielu latach. W takich sytuacjach zakażenie jest już bardzo rozwinięte i może doprowadzić do marskości wątroby lub raka wątrobowokomórkowego.

Typowe objawy HCV

Pierwsze objawy WZW C mogą pojawić się po upływie **2-6 tygodni od zakażenia. Do najbardziej charakterystycznych**

objawów należą: osłabienie, przewlekłe zmęczenie, nadmierna senność, depresja, objawy grypopodobne (ból mięśni, ból stawów, stany podgorączkowe), utrata apetytu, nudności, wymioty, wzdęcia, zmniejszenie masy ciała, powiększenie wątroby i śledziony, świąd skóry, ciemny odcień moczu, żółtaczka (skóra i białka oczu mają żółte zabarwienie).

Niestety przypadki, gdy choroba niemal od razu daje o sobie znać, zdarzają się bardzo rzadko. Większość chorych nie ma pojęcia, że choruje i o zakażeniu dowiaduje się przez przypadek lub gdy choroba jest bardzo zaawansowana.

Wirus HCV znajduje się we krwi i innych tkankach osoby zakażonej. Wirus może przenosić się na inne osoby bezpośrednio przez przetoczenie skażonej krwi lub pośrednio poprzez wspólnie używane przedmioty zanieczyszczone krwią. Warunkiem przeniesienia zakażenia na inną osobę jest naruszenie ciągłości tkanek (przekłucie lub obecność uszkodzenia skóry lub błony śluzowej), przez które wirus może dostać się do organizmu osoby zdrowej. Do zakażenia innej osoby dochodzi wtedy, gdy wirus HCV przedostanie się do krwi:

- podczas zabiegów medycznych i pozamedycznych, które prowadzą do uszkodzenia/naruszenia ciągłości tkanek, jeśli nie są przestrzegane procedury zapobiegające zakażeniom;
- stosowania (wstrzykiwania) substancji odurzających (narkotyków) lub innych substancji w celach niemedycejskich przy niestosowaniu zasad bezpieczeństwa (np. gdy kilka osób korzysta z jednej strzykawki);
- podczas wykonywania zabiegu kosmetycznego, gdy narzędzia nie są sterylne; niebezpieczne mogą być także zabiegi medycyny estetycznej, jak nakłucia kosmetyczne, piercing, tatuaż, itp.;
- przy kontakcie z krwią, np. podczas wypadku, bójki, w sportach kontaktowych (np. boks, judo);
- podczas wspólnego używania przyborów kosmetyczno-higienicznych (np. maszynki do golenia).

Wirus nie znajduje się w ślinie i nie przenosi się drogą kropelkową, czyli przez pocałunki, kichanie, kaszel. Również przez korzystanie z tych samych toalet czy prysznic nie można zarazić się HCV.

Najprostszym sposobem na potwierdzenie lub wykluczenie zakażenia jest **badanie krwi na obecność przeciwciał anti-HCV**. Jeżeli wynik jest dodatni, oznacza to, że pacjent miał kontakt z wirusem, ale nie oznacza jeszcze zakażenia i choroby. Aby uzyskać jednoznaczną odpowiedź, konieczne jest badanie molekularne to rodzaj testu genetycznego wirusa HCV (HCV RNA).

Jeżeli wynik tego testu jest dodatni (tzn. we krwi wykazana została obecność materiału genetycznego wirusa HCV), oznacza to, że pacjent jest zakażony wirusem HCV.

Aby nie dopuścić do zakażenia, trzeba pamiętać – zwłaszcza w placówkach medycznych, salonach kosmetycznych czy tatuażu – o zachowywaniu podstawowych zasad higieny, aseptyki i antyseptyki. Bezwzględnie należy korzystać tylko z jednorazowego, jałowego sprzętu, myć ręce i używać jednorazowych rękawic zmienianych do każdego zabiegu. Niezwykle ważna jest także dezynfekcja tych przyrządów i narzędzi, które wykorzystywane są więcej niż raz.

Test na HCV to badanie, które powinien zrobić każdy, bo wirus ten jest podstępny. W grupie ryzyka jest każdy, kto był u fryzjera czy kosmetyczki, miał usuwany ząb lub wykonywane inwazyjne badania diagnostyczne.

W ramach akcji profilaktyki zdrowia „Zdrowie na wiośnię” mieszkańcy Tyczyna mogli bezpłatnie skorzystać z badań w kierunku wykrycia nosicielstwa wirusa HCV.

Rubrykę redaguje:

Anita Drajek

- pielęgniarka POZ,
specjalista pielęgniarstwa opieki paliatywnej

Sądy Powszechne w Polsce

Sądowictwo powszechne w naszym kraju jest trójinstanbowe. Sądami powszechnymi są sądy rejonowe, okręgowe oraz apelacyjne. Sądy powszechne rozstrzygają wszelkie sprawy z zakresu prawa karnego, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, które nie są zastrzeżone dla innych sądów.

Sądy rejonowe to rodzaj sądów powszechnych, które z punktu widzenia hierarchii sądownictwa znajdują się najniżej. Rozpatrują one wszystkie sprawy będące w zakresie rozstrzygnięcia sądów powszechnych, chyba że sprawy te są zastrzeżone dla sądów wyższej instancji. Sądy rejonowe są tworzone przez Ministra Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia, a sędziów powołuje Prezydent RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.

Sądy okręgowe orzekają zarówno w I, jak i II instancji. W praktyce jednak wygląda to tak, że sąd okręgowy stanowi najczęściej sąd II instancji od orzeczeń wydanych w sądzie rejonowym. W I instancji sądy okręgowe orzekają w przypadku, kiedy przepisy tak stanowią, w szczególności w sprawach zawiłych lub też sprawach o szczególnej wadze bądź wysokiej wartości przedmiotu sporu.

Sądy apelacyjne rozpoznają w drugiej instancji orzeczenia sądów okręgowych. Dla przykładu po wniesieniu apelacji od wyroku sądu okręgowego jako sądu I instancji to sąd apelacyjny będzie sądem II instancji.

Od wyroku sądu pierwszej instancji przysługuje apelacja do sądu drugiej instancji. Apelację od wyroku sądu rejonowego rozpoznaje sąd okręgowy, a od wyroku sądu okręgowego jako pierwszej instancji - sąd apelacyjny.

W Polsce funkcjonuje: 11 sądów apelacyjnych, 45 sądów okręgowych oraz 321 sądy rejonowe (stan prawny na 1.01.2015 r.).

Materiał źródłowy: - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2. 0 4 . 1 9 9 7 r. (Dz.U.1997.78.483), Ustawa z dn. 27.07.2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2016, poz. 2062).

Rubrykę redaguje:

Artur Maziarz

- radca prawny

Truskawki pyszne i zdrowe

Pierwsze truskawki pojawiają się na przełomie maja i czerwca. Z ich owoców wyrabiamy smaczne przetwory, takie jak dżemy czy soki, ale rzadko zastanawiamy się, jakie kryją w sobie właściwości.

Truskawka uprawiana jest we wszystkich krajach klimatu umiarkowanego chłodnego, a nawet w krajach podzwrotnikowych. Największymi światowymi producentami tego owocu są Stany Zjednoczone, Japonia oraz Chiny. Jednak mało kto wie, że powstała ona z poziomki. Poziomki rosły dziko w lasach i na łąkach Starożytności. Były jednak bardzo małych rozmiarów. Ich znacznie większe odmiany odkryto na terenie Ameryki Południowej, gdzie król Francji Ludwik XIV wysłał swoich szpiegów w celach militarnych. Znalezione tam poziomki dużo większych rozmiarów niż te znane w Europie. W ramach prezentu sadzonki tych roślin подарowano królowi. Zasadzone w królewskim ogrodzie nie przynosiły jednak dużych plonów, co poirytowało króla na tyle, że zatrudnił uznanych botaników. Skrzyżowali oni odmianę chilijską z wirginijską, w wyniku czego otrzymano owoce duże i soczyste, które dzisiaj znamy pod nazwą „truskawki”.

Truskawki mają liczne zarówno właściwości zdrowotne, jak i wartości odżywcze, a do tego niewiele kalorii. Najcenniejsze wartości odżywcze i witaminy w truskawkach to: **potas, fosfor, wapń, magnez, sód, żelazo, cynk, mangan, witaminy:**

A, B₁, B₂, B₃, B₆, C, E, kwas foliowy, błonnik i węglowodany.

Owoce te są skutecznym środkiem oczyszczającym nasz organizm. Zawierają fitocydy o właściwościach bakteriobójczych. Owoce i liście truskawki stosuje się z powodzeniem przy przeziębieniach, niedokrwistości, anemii, kamicy nerkowej. Pomagają także przy leczeniu ran i wrzodów. Truskawki świetnie sprawdzają się też przy dolegliwościach ze strony układu moczowego i ułatwiają trawienie. Zawarte w truskawkach pektyny pobudzają bowiem pracę jelit, zaś kwasy organiczne przyspieszają przemianę materii. Ze względu na duże bogactwo witamin truskawki **polecane są osobom w czasie rekonwalescencji, anemii i obniżonej odporności organizmu.** Warto zapamiętać, że w 1 szklance truskawek znajduje się 82 mg witaminy C, co stanowi 120% dziennego zapotrzebowania na tę witaminę u osób dorosłych. Truskawki mają więc znacznie więcej witaminy C niż słynące z tego pomarańcze. Ponadto mogą neutralizować rakotwórcze działanie nitrozoamin, które zawarte są m.in. w produktach przetworzonych termicznie. Liczne badania wykazały, że jedzenie trzech lub więcej porcji owoców tak bogatych w witaminę C jak truskawki, może zmniejszyć ryzyko utraty wzroku przez osoby starsze. Spożywanie truskawek chroni błonę śluzową żołądka przed uszkodzeniami wywołanymi m.in. alkoholem. Truskawki posiadają także właściwości przeciwnowotworowe. Z kolei błonnik pokarmowy zawarty w truskawkach wspiera perystaltykę jelit, przez co zapobiega rozwojowi raka jelita grubego.

Oprócz witaminy C i kwasu elagowego truskawki zawierają także flawonoidy, które pomagają m.in. obniżyć poziom cholesterolu i wpływają na zmniejszenie tendencji do zakrzepicy żyłnej. Dieta bogata w tru-

skawki może zatem zmniejszyć ryzyko zawału serca.

Truskawki są przyjaznymi owocami dla cukrzyków, gdyż mają niski indeks glikemiczny (IG=40), a zawarte w nich fitony (flawonoidy) pomagają zmniejszyć powikłania towarzyszące cukrzycy typu I.

Truskawki należą jednak do produktów **silnie alergizujących**. Z tego względu nie powinny ich w ogóle jadać dzieci do 2. roku życia. Osobom starszym truskawki należy wprowadzać do jadłospisu stopniowo. Pamiętajmy również o tym, że alergia na te owoce może wystąpić nawet u dorosłych, którzy wcześniej nie mieli takich problemów. Dlatego nie jedzmy truskawek od razu w dużych ilościach, ponieważ owoce te zawierają również salicylany (osoby uczulone na kwas salicylowy najprawdopodobniej będą je źle tolerowały). Problem będą też mieli chorzy cierpiący na zespół jelita drażliwego.

Kilka rad na udane zakupy truskawek: • Truskawki średniej wielkości są zwykle smaczniejsze niż duże okazy. • Owoce te powinny być w dotyku twarde i suche, mieć szypułki, głęboki czerwony kolor i charakterystyczny zapach. • Nie należy kupować obitych i nadpleśniałych owoców. Spleśniałe i uszkodzone truskawki należy szybko usunąć. Wystarczy bowiem jeden spleśniały owoc, aby grzyb rozprzestrzenił się na resztę, dlatego już na początku trzeba je przebrać. • Truskawki przechowywane w lodówce zachowują świeżość przez kilka dni. • Należy je myć tuż przed użyciem, ale bez usuwania szypułek, żeby owoce nie nasiąkły wodą, co ma znaczący wpływ na ich smak. • Truskawki nie znoszą moczenia, należy je myć tylko pod bieżącą wodą.

Tekst źródłowy:

Zdrojewicz Z., Bieszczad N., Gašior P., Rogoza A., Jedz truskawki – będziesz zdrowszy, „Medycyna Rodzinna” 2017, nr 1, Grotto D. „101 produktów dla zdrowia i życia”, Wydawnictwo „Vesper”, Poznań 2010, <http://www.poradnikzdrowie.pl>.

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo
- nauczyciel w SP
w Tyczynie, pasjo-
natka ekologii
i zdrowej żywności

**KIERMASZ KSIĄŻEK
DLA DZIECI**

**Zapraszamy
do 30.05.2018 r.
w godzinach pracy
Biblioteki Publicznej
w Tyczynie**

**W ofercie: kolorowanki z naklejkami, bajeczki
dla najmłodszych, opowiadania o zwierzętach,
literatura popularnonaukowa**

Dobre rady na udaną majówkę

Majówka kojarzy nam się z wypoczynkiem na łonie przyrody, aktywnością ruchową i oczywiście miesiącem majem. W Polsce dodatkowo jest to czas licznych świąt państwowych. Aby czas wypoczynku był dla naszych uczniów udany i bezpieczny, **nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej z Szkoły Podstawowej w Matysówce** przygotowali ciekawe przedsięwzięcie, na które zaproszeni zostali uczniowie ze szkół Gminy Tyczyn 26.04 br. odbyło się w naszej szkole gminne spotkanie integracyjne pn. **„Bezpiecznie i zdrowo na majówce”**. Przygotowane zostało ono w ramach działań Gminnego Forum Samokształcenia Nauczycieli. Łącznie w spotkaniu wzięło udział **27 dzieci i 7 opiekunów**.

Na powitanie gospodarze zaprezentowali przedstawienie tematycznie związane z bezpiecznym i zdrowym spędzaniem wolnego czasu. Uczestnicy spotkania poznali zasady właściwego zachowania się w miejscach, gdzie najczęściej odpoczywamy. Następnie uczestnicy brali udział w quizie **„Potrafię o sobie decydować”**, dzięki czemu utrwaliли wzorce zdrowego trybu życia,

uczyli się asertywnych zachowań, poznawali skutki szkodliwości sięgania po używki. Każda szkoła wykonała również plakat pt. **„Bezpiecznie na majówce”**. Zadaniem uczestników było zaplanowanie trasy wycieczki po ciekawych miejscach w Polsce. Na mapach pojawiły się trasy przyrodnicze, krajoznawcze, historyczne. Uczniowie doskonale poradzili sobie z tym zadaniem, chętnie opowiadając o swoich planach i marzeniach związanych z wyprawami po kraju.

Spotkanie zorganizowane przez naszą szkołę pozwoliło na zawiązanie nowych przyjaźni wśród dzieci, sprzyjało wspomaganie procesów komunikacji i przełamywaniu barier w bezpośrednich kontaktach. Pomogło też w budowaniu prozdrowotnych postaw i promowaniu życia bez nałogów.

W nagrodę za udział w spotkaniu uczestnicy otrzymali upominki ufundowane przez **Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyczynie**. Bogatsi o nowe doświadczenie i pomysły uczniowie będą mogli spędzać wolny czas miło i bezpiecznie.

tekst: **Krystyna Kielar**

Baw się z nami

Gminne Igrzyska Sportowe w Matysówce

Organizatorem sportowych zmagania, które miały miejsce 11.05. br., była Szkoła Podstawowa w Matysówce. Do udziału w igrzyskach zaproszeni zostali uczniowie ze wszystkich szkół naszej gminy. Przygotowując zawody, organizatorzy postawili sobie za cel integrowanie dzieci poprzez aktywność fizyczną, popularyzację sportu, wdrażanie do bezpiecznego spędzania wolnego czasu i codziennej aktywności. Nie od dziś wiadomo, że sport jest najlepszym sposobem na rozładowanie nadmiaru energii.

Do turniejowych potyczek **przystąpiło pięć drużyn**. Rywalizowały one w siedmiu regulaminowych konkurencjach. Były to: bieg sztafetowy, konkurs rzutów piłeczką do worka, drużynowy skok w dal z miejsca, wyścigi z zamianą piłek, strzały do bramki. Każdy uczestnik mógł zaprezentować swoje najlepsze predyspozycje sportowe. Zawodnicy pokonywali odległości w rekordowych czasach, wykazywali się doskonałą zręcznością i skocznością.

Poziom drużyn w tej edycji był bardzo wyrównany. W zawodach zwyciężyli uczniowie ze **SP w Matysówce**, kolejne miejsca na podium zajęli uczniowie ze **SP z Tyczyna i Kielnarowej**. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowy puchar i medale, wszystkim zaś szkołom na pamiątkę spotkania wręczono dyplomy i nagrody, którymi był sprzęt sportowy pomocny w przygotowaniach do kolejnych wspólnych potyczek. Zawody odbyły się w miłej sportowej atmosferze, a nad ich prawidłowym przebiegiem czuwał nauczyciel wychowania fizycznego **Robert Pikiel** oraz opiekunowie drużyn z każdej szkoły.

Dzieci miały okazję poznać się, uczestnicząc w zabawach integracyjnych przygotowanych przez organizatora. Wykazywały się siłą i wytrzymałością w konkurencji przeciągania liny. Poprzez udział w spotkaniu uczyły się zdrowej rywalizacji, współpracy w zespole oraz poszanowania dla przeciwnika.

Dziękujemy **Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyczynie** za pomoc finansową w organizacji zawodów.

tekst: **Grażyna Wyżykowska**

Tor przeszkód dla licealistów

10.04 br. w hali sportowej przy gimnazjum Tyczynie odbył się sprawnościowy tor przeszkód, który został specjalnie przygotowany dla uczniów Zespołu Szkół w Tyczynie. Jego celem było zweryfikowanie sprawności fizycznej każdego zainteresowanego ucznia. Test polegał na pokonaniu w określonym czasie (1:41,00) toru składającego się z następujących elementów:

ósemki, przewroty na materacu, przeniesienie manekina, przeskok przez płotki, rzuty piłką lekarską, brzuski z piłką lekarską przy drabince, przeskoki przez skrzynię i bieg wahadłowy. Uczniowie mogli w ten sposób sprawdzić swoją sprawność fizyczną oraz poznać jeden z elementów zaliczeniowych w staraniach o przyjęcie do pracy w policji, którym właśnie jest pokonanie wyżej wymienionego toru przeszkód.

W tym roku najlepszym uczniem wśród startujących (a było ich 43), który pokonał bezbłędnie tor w czasie 1.14.00 za pierwszym razem był **Dominik Furman** z klasy 2b. Wśród dziewcząt najlepsza okazała się **Alicja Małek** z klasy 2a (czas 1.33.00). Wszystkim uczestnikom gratulujemy udziału w teście i zapraszamy za rok.

tekst: **Sylwia Niemiec**
– nauczyciel wych. fizycznego

 Terminarz wiosennych meczów Strugu na stadionie w Tyczynie

02.06 (sobota), godz. 17:00 - Błękit Żoźnia
16.06 (sobota), godz. 17:00 - Korona Rzeszów

Osiem medali Flimero w mistrzostwach Polski

Trzydniowe święto polskiego cheerleadingu – **21. Mistrzostwa Polski** – odbyły się w hali widowiskowej MOSiR w Chorzowie w dniach 21-23.04 br. W tym spektakularnym wydarzeniu udział wzięło blisko dwa tysiące uczestników z całej Polski.

Podczas Mistrzostw zespoły oraz duety prezentowały swoje umiejętności przed międzynarodową, 30-osobową Komisją Sędziowską, której członkowie przyjechali z: Rosji, Finlandii, Słowenii i Polski. Ciekawe układy choreograficzne, przedstawione zostały w trzech dywizjach: **Cheer**, **Cheer-Dance** oraz **Pom-Dance** w kategoriach: dzieci (najmłodsza uczestniczka miała 4,5 lat), junior młodszy, junior, senior i senior II (najstarszymi „zawodniczkami” były panie w wieku 80 lat).

Dziewczęta z UKS Flimero znowu stanęły na wysokości zadania. Z Mistrzostw Polski przywiozły **4 złote** i **4 srebrne kruszce** oraz **dwa 4. miejsca**. Biorąc pod uwagę fakt, że najstarsza grupa Flimero (siedmiokrotne Mistrzyni Polski i Mistrzyni Europy) rozstała się w czerwcu 2017 r., a od września po naborze do klubu przybyło 20 nowych zawodniczek i zawodników, mieliśmy ogrom ciężkiej pracy i presję, by zbytnio nie oddalać się od medalowych miejsc. Osiągnięte przez nas lokaty na Mistrzostwach to kolejny sukces, z którego ogromnie się cieszymy.

Swoimi wynikami seniorki: **Oliwa Gawel, Martyna Magda, Adriana Kopacka, Karolina Mendoń, Iza-**

Najmłodsze „Flimerki”

bela Gawel, Wiktoria Ferenc oraz juniorki: **Julia Rudzan, Julia Mucha** wywalczyły sobie awans do udziału w Mistrzostwach Europy Duetów, które odbędą się w październiku 2018 r. w Holandii.

Gratulacje należą się również najmłodszej grupie **Flimero Mini** (dzieciom do lat ośmiu), która trenując dopiero od października 2017 r. i debiutując na scenie, zajęła 4. miejsce.

W imieniu swoim i całego Zespołu dziękuję wszystkim, którzy trzymali za nas w kciuki, a przede wszystkim wspaniałym Rodzicom - kibicom, którzy na zawodach zostali okrzyknięci najlepszymi fanami swojego klubu. Transmisja z mistrzostw była dostępna na żywo na kanałach Youtube.

Tekst: **Jolanta Magda** – trener Zespołu „Flimero”

650 lat Tyczyna na sportowo

Miejski Klub Sportowy Strug Tyczyn aktywnie włączył się w obchody rocznicy lokacji naszego miasta. Cyklicznie od kilku lat nasz klub organizuje halowe turnieje piłkarskie dla dzieci i młodzieży, w których udział biorą drużyny z całego regionu. Tegoroczne zmagania znakomicie wpisały się w program obchodów **650-lecia Tyczyna**. Wyrażamy głębokie uznanie, że wśród wielu wydarzeń kulturalno-rozrywkowych znalazło się również miejsce na świętowanie tej wyjątkowej rocznicy na sportowo. Jako społeczność naszego miasteczka czynnie włączyliśmy się w obchody tego pięknego jubileuszu. Podczas sportowej rywalizacji nie zabrakło również czasu, by zapoznać uczestników turnieju z historią miasta.

Podczas trzydniowych zmagania (10, 17-18.03 br.) w gimnazjum w Tyczynie wzięło ponad **300 uczestników**. Każdy z nich otrzymał broszurę przybliżającą historię miasta oraz pamiątkowy, okazjny button. Patronat honorowy nad turniejami objęli burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, Wojewoda Podkarpacki **Ewa Leniart** oraz Prezes Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej **Mieczysław Golba**.

Zawody rozegrano w trzech kategoriach: U-10 (rocznik 2008/2009), U-14 (rocznik 2003/2004 - Młodzieżowe Mistrzostwa Podkarpacia w Futsalu) oraz U-16 (rocznik 2001/2002).

Nagrody dla najlepszych zawodników turnieju wręczają (od lewej): Jan Napora, Janusz Skotnicki. Przy mikrofonie Ryszard Domino

Do trzech najlepszych drużyn podczas wszystkich turniejów powędrowały piękne puchary, a najlepszemu strzelcowi, bramkarzowi i zawodnikowi okazałe statuetki wręczali: burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, przewodniczący Rady Osiedla **Jan Napora**, wiceprezes Strugu ds. młodzieży **Zdzisław Cybulski**, przewodniczący Wydziału Gier Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej **Kamil Hajduk**.

W imieniu Zarządu MKS Strug Tyczyn pragniemy podziękować wszystkim osobom które przyczyniły się do organizacji tych turniejów.

Tekst: **Ryszard Domino**
- prezes MKS Strug Tyczyn

• KOSIARKI, • PILARKI, • GLEBOGRYZARKI, • SKUTERY, • QUADY, • ROWERY - Sklep „MEWA” Tyczyn, ul. Grunwaldzka 39A,
Tel. (17) 22-91-444, kom. 881-540-700

Podjęmę pracę jako opiekunka osoby starszej lub dziecka.
Tel. 697-255-551

Sprzedam działkę 17 arów w Tyczynie (ul. Sadowa), z warunkami zabudowy.
Tel. 695-040-816, 779-212-334

Rolety, Plisy, Żaluzje, Moskitiery

Profesjonalny pomiar, montaż oraz naprawa
Darmowy dojazd do klienta
Więcej informacji
pod nr tel. 662 246 051

608-439-955

Pod tym numerem można **całodobowo przez 7 dni w tygodniu zgłaszać przypadki awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej** obsługiwanej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Eko-Strug” w Tyczynie. W godzinach pracy Spółki awarie można również zgłaszać pod numerami telefonów:

(17) 22-19-312, (17) 22-19-360

Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego
(materace, wózki, laski, rowerki)

Tyczyn, ul. Św. Krzyża 12

Tel. 665-522-565

Bank Spółdzielczy w Tyczynie

Bank prowadzi wymianę walut:

- ▶ euro
- ▶ dolar amerykański
- ▶ funt brytyjski

www.bstyczyn.pl

- Zbliżają się wakacje

- Planujesz wyjazd za granicę?

- Splacasz kredyt walutowy?

- A może robisz zakupy w innej walucie?

Zapraszamy do naszych placówek:

Centrala BS Tyczyn, ul. Mickiewicza 6,
tel. (17) 221-92-10

Oddział w Chmielniku, Chmielnik 50,
tel. (17) 229-66-34

I Oddział w Rzeszowie ul. Pelczara 6,
tel. (17) 852-15-39

II Oddział w Rzeszowie ul. Okulickiego 13a,
tel. (17) 852-28-07

III Oddział w Rzeszowie, ul. Mickiewicza 12,
tel. (17) 853-48-33

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Anita Drażek**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współdziałaniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej. **Adres Wydawcy:** Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl; **Adres redakcji:** MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie:** MiGBP w Tyczynie. **Druk:** Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, Tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl), Dodatek do 5. numeru „Głosu Tyczyna” (5/2018)

Czy zgadniesz jakie polskie miasta pokazane są na rysunkach?
Połącz odpowiednią nazwę z obrazkiem. Poproś o pomoc dorosłego.

Kraków, Gdańsk, Warszawa, Rzeszów, Toruń

Rozwiąż rebusy. Hasła to nazwy znanych polskich miast.

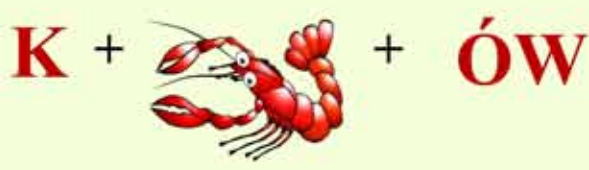
.....

.....

.....

.....

.....

Patrycja Ślęczka - „Historie dworskie”

Był rok 1364. Wtedy to nasz władca Kazimierz Wielki sprawował rządy nad Polską. Były to wspaniałe czasy, król świetnie pełnił swoją rolę, zawsze na pierwszym miejscu stały sprawy królestwa, a następnie nasze potrzeby – czyli dworzan. Byliśmy ogromną grupą, ważną dla państwa. Zawsze dobrze radziliśmy, pomagaliśmy i wiernie służyliśmy.

Nazywam się Katarzyna, pochodzę z Będzina. Moją pasją jest krawiectwo. Od zawsze chciałam założyć swój własny cech. W okolicy nie brakowało krawców, jednak ci nieuczciwie sprzedawali swoje towary, oszczędzali na materiale, przez to sukna były niewygodne, szybko się niszczyły oraz były zbyt drogie. Najuboższą grupę nie było stać na większą ilość ubrań. Moim marzeniem było szyć właśnie dla takich ludzi oraz sprzedawać sukna na każdą kieszeń. Chciałam, aby ludzie byli zadowoleni z moich wyrobów, a te służyły im na długie lata. Planowałam też założyć własną plantację lnu, żeby wykonywać samą materiał na ubrania. Niestety, leśne zwierzęta zniszczyły moje sadzonki.

Gdy tylko mój mąż podsunął mi pomysł założenia własnego cechu krawieckiego, musiałam udać się do zakonników i poprosić ich o napisanie podania o założenie takiej organizacji. W zamian miałam im przekazać małą darowiznę na kościół.

Czekała mnie długa droga do klasztoru. Wzięłam swoje oszczędności i razem z mężem pojechaliśmy do najbliższego klasztoru. Gdy zapadła noc, schroniliśmy się w karczmie. Zazwyczaj w nocy w okolicach Krakowa wiały porywiste wiatry, padał deszcz i było zimno. Karczmarz za niewielką opłatę zaproponował nam nocleg oraz posiłek. Gdy słońce chyliło się już ku zachodowi, nieopodal odbyło się przedstawienie przejezdnych grajków.

O świcie wyruszyliśmy w dalszą drogę. Spotkaliśmy wielu ciekawych ludzi, np. rycerza Zygmunta ze Staryszewa. Opowiadał o krwawych bitwach, w których brał udział. Doradził nam, abyśmy nie zbaczali z głównych dróg, gdyż w lasach grasują zbójce, którzy napadają i grabią podróżnych.

Kiedy byliśmy już na miejscu, zakonnik poczęstował nas kaszą gryczaną ze skwarkami oraz winem. Wszyscy byli zajęci przepisywaniem ksiąg, uprawiali swoje grządki. Udało nam się spotkać bardzo miłego brata zakonnego, który obiecał pomóc w napisaniu podania. Zabrał nas do jednej z komnat, gdzie zaczął pisać dokument. Kiedy już zapadał zmrok, zakonnicy zaproponowali nam nocleg. Z powodu braku pieniędzy na pobyt w karczmie zgodziliśmy się. Byliśmy im bardzo wdzięczni za okazaną pomoc.

Rankiem następnego dnia duchowni pokazali nam drogę na zamek, gdzie mieliśmy oddać podanie. Niestety, po drodze natknęliśmy się na zbójów. Byliśmy przerażeni. Nie mieliśmy nic, co mogło ich zainteresować, żadnych pieniędzy, kosztownych rzeczy ani jedzenia. Nie byli łaskawi; przeszukali cały nasz wóz, na którym byliśmy jedynie my wraz z dokumentem. Z trudem zdobyte podanie zostało nam odebrane i na naszych oczach podarte na strzępy. Byłam zrozpaczona. Była to jedyna rzecz, na której w tej chwili mi najbardziej zależało. Nagle z zarośli wyłonił się siwy koń, a na nim siedział Zygmunt. Jego miecz lśnił w słońcu wstającego dnia. Prędko obezwładnił porywaczy. Opowiadał, jak jechał przez las i usłyszał mój krzyk. Razem z nim dotarliśmy na zamek, gdzie z jego rozkazu zostało napisane podanie.

Wszystko dobrze się skończyło i dopięłam swego, czyli założyłam swój cech i odtąd nie było już przekrętów w branży tkackiej.

***

Autorka opowiadania jest **uczennicą Szkoły Podstawowej w Matysówce**, a jej tekst został nagrodzony w konkursie zorganizowanym przez Stowarzyszenie Króla Kazimierza Wielkiego.

Średniowieczny warsztat krawiecki. Źródło: ubioryhistoryczne.blox.pl

Absolwenci oddziałów gimnazjalnych Szkoły Podstawowej w Tyczynie

Rok szkolny 2017/2018

Siedzą (od lewej): Aleksandra Kościółek, Wiktoria Bronhard, Dominika Tendelska, Marlena Baran, Kamila Rząsa, Kinga Kawalec, Zuzanna Kmitek, Klaudia Solecka, Alicja Solecka.

Stoją w I rzędzie (od lewej): Łukasz Dziak, Krystian Hoszko, Patryk Bil, Mikołaj Barański, Remigiusz Jaworski, Kacper Bomba, Damian Płodzień, Damian Hoszko, Kamil Bajda, Jakub Grzebyk, wych. klasy Dorota Daż-Dolecka.

Stoją w II rzędzie (od lewej): Norbert Ząbek, Karol Ciebiera, Jakub Mendoń, Kacper Grzebyk, Tomasz Tondera, Krystian Szczepański, Dariusz Policha, Dawid Skoczylas, Wojciech Domino, Mateusz Jurek

Siedzą (od lewej): Natalia Zawito, Gabriela Krzysztoń, Małgorzata Żurek, Karolina Jamróz, wych. klasy Joanna Pawlak-Ostrowska, Małgorzata Hadław, Sabina Bomba, Andżelika Domino, Karolina Krzysztoń.

Stoją (od lewej): Klaudiusz Czarnik, Adrian Hajduk, Mikołaj Dudek, Oskar Głowiński, Paweł Drażek, Karol Stanowski, Michał Biesiadecki, Damian Andreasik, Patryk Mastej, Kacper Kluska, Marcin Rzepka, Dominik Świeca, Jakub Sanecki.

Absolwenci oddziałów gimnazjalnych Szkoły Podstawowej w Tyczynie

Rok szkolny 2017/2018

Siedzą (od lewej): Agata Bomba, Dominika Fedus, Patrycja Ingot, Izabela Wróbel, Dominika Szmuc, Iwona Kocur, Natalia Kraśnicka, Sylwia Warchoń, Andżelika Pękała, Klaudia Płodzień.

Stoją (od lewej): wych. klasy Piotr Ledwoń, Jakub Paściak, Mateusz Paluch, Gabriel Wilk, Patryk Ossoliński, Kacper Szura, Paweł Rozmus, Miłosz Kuk, Mateusz Szpunar, Miłosz Wójcik, Sebastian Tereszkiwicz, Mateusz Chrzan, Jakub Warchoń, Tomasz Wilk, Paweł Dobrzański, Krzysztof Gernand, Patryk Szura.

Siedzą (od lewej): Weronika Rybka, Monika Kluz, Zuzanna Skoczylas, Natalia Kuczmarz, Melania Filip, Gabriela Pałka, Karolina Ślomp, Aleksandra Kotuła, Aleksandra Liskowicz, Daria Bazan, Oliwia Leniart.

Stoją w I rzędzie (od lewej): wych. klasy Magdalena Bąk, Weronika Zając, Nicola Rabczak, Aleksandra Makulska, Gabriela Rzeszutko, Anna Biel, Zuzanna Przyboś, Sandra Turaj, Martyna Stec, Natalia Kawa.

Stoją w II rzędzie (od lewej): Benedykt Kadłuczka, Hubert Stasiak, Szymon Pałka, Oskar Maślanka, Jakub Paluch, Mateusz Paśkiewicz, Nikita Głowacka, Gabriela Pyra.

Aktualne mistrzynie Polski w kategorii Pom Free Style - Junior Młodszy

Osiem medali dla „Flimero” na 21. Mistrzostwach Polski Cheerleaders w Zabrzu

Najlepsze duety w Polsce - Mistrzyni i Wicemistrzyni z zespołu Flimero z trenerem Jolantą Magdą

Drugie miejsce dla grupy Flimero Cheer

Flimero Cheer - prezentacja układu w czasie zawodów

Najmłodsza grupa Flimero Mini - dzieci do lat 8

Dni Tyczyna

10-17.06.2018r.

10.06.2018r.

- godz. 14.00 sala M-GOK
Widowisko historyczne
w wyk. Przedszkola Zgromadzenia
Sióstr Św. Dominika w Tyczynie.
- godz. 14.30 Przemarsz orszaku
królewskiego z Rynku do parku.
- Inscenizacja zaślubin
Króla Jagielly
z Elżbietą z Pileckich Granowska.
- Królewskie wesele
- pokazy walk rycerskich,
rzemiosł dawnych, średniowieczny
obóz rycerski, staropolskie jadalno
- warzštaty garncarskie, lucznicze,
nauka szermierki
dla dzieci i młodzieży
- pokazy kuglarza.
- koncert muzyki dawnej
w wykonaniu
Zespołu Vox Angeli
- Festyn z udziałem
zespołów ludowych

12.06.2018r.

- godz. 11.00 CDKJTC
Final konkursu
plastycznego i literackiego
„650 lat miasta Tyczyna”
- 14.06.2018r.
-godz. 18.00 CDKJTC
Wernisaż poplenerowej
wystawy malarstwa
„Wokół tyczyńskiego wzgórza”

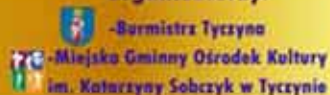
17.06.2018r.

- godz. 15.30 Park w Tyczynie
XIX Podkarpacka Parada
Orkiestr Detych
pt. „My Pierwsza Brygada”
- Pokaz Konnej Straży Ochrony
Przyrody i Tradycji
im. 20 Pułku Ułanów
- pokazy motocykli
- Bicie Rekordu Polski
w śpiewaniu piosenki
„Biedroneczki..”
- godz. 20.30 koncert
Jacka Stachursky'ego z zespołem
- Dyskoteka

Dodatkowe atrakcje:
zjeżdżalnia, trampolina,
stoiska kulinarne
i rekodziełnicze

Organizatorzy:

650 lat

Sponsorzy:

Patronat:

Patronat medialny:

